

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo -

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 - Verlagspostamt Klagenfurt 2.

Izhaja v Celovcu - Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XV./ŠTEVILKA 17

CELOVEC, DNE 29. APRILA 1965

CENA 2.— SILINGA

Ob spremembi v deželnem vodstvu

(Dr. Valentin Inzko)

Koroška je dobila novega deželnega glavarja. Po prvem zasedanju sedanjega koroškega deželnega zbora 12. aprila 1965 je predal prejšnji deželni glavar Ferdinand Wedenig v prostorih koroške deželne vlade uradne posle svojemu nasledniku. Začelo se je torej novo obdobje v koroški deželni politiki, kljub temu, da je novi deželni glavar Hans Sima ob prevzemu svojih službenih obveznosti izrecno poudaril potrebo po nadaljevanju deželne politike v smislu svojega predhodnika. Da ima novi deželni glavar pri tem najboljše namene, o tem ne dvomimo. Kakšen bo stil in kakšni uspehi njegove politike, pa bo pokazala šele bodočnost. V upanju, da se bo deželni glavar Sima zavzel z vso svojo avtoriteto, ki mu nudi njegov položaj, za življenjske pravice slovenske manjšine na Koroškem, je Narodni svet koroških Slovencev izrazil novemu deželnemu glavarju iskrene čestitke k izvolitvi z željo, da bi bilo njegovo delo v dobrobit vsega koroškega prebivalstva uspešno.

Prejšnji deželni glavar Wedenig zapuša svojemu nasledniku deželo, ki se je v povojnih letih gospodarsko ugodno razvijala, dosegla lepe uspehe na kulturnem področju ter navezala prijateljske stike s sosednimi narodi in deželami. Tozadevno delo prejšnjega deželnega glavarja Wedeniga je bilo kronano ob nedavnem obisku avstrijskega kanclerja dr. Klausea v Beogradu, ko je bil član avstrijske delegacije ter je s svojim prizadevanjem utrjevanju dobrih sosedstvenih odnosov med Koroško in Slovenijo pripomogel veliko k temu, da je bila avstrijska delegacija v Jugoslaviji tako prisrčno sprejeta.

Ob priznanju vseh teh zaslug pa se moramo koroški Slovenci ob Wedenigovem odhodu dotakniti tudi zelo boleče rane, ki doslej še ni zacelila, razveljavitve šolske odredbe iz leta 1945. Vemo, da je bil pritisk na deželnega glavarja v povojnih letih močan. Kljub temu deželni glavar ni imel pravice, da razveljavi šolsko odredbo. Razveljavitev je bila protiustavna. Tragično pri vsem tem pa je, da deželni glavar prej o svojem nameravanem koraku ni obvestil predstavnikov slovenske manjšine, da bi se mogel skupno pripraviti manjšinski šolski zakon, ki bi ustrezal interesom koroških Slovencev. Tako pa je bil ta zakon pripravljen brez sodelovanja manjšine ter brez njenega pristanka sprejet v avstrijskem državnem zboru. Od tedaj naprej je število slovenskih otrok, ki niso deležni slovenskega pouka, visoko. To pa je brezdvomno proti duhu državne pogodbe, kot je proti duhu državne pogodbe tudi tako imenovano ugotavljanje manjšine, o katerem je Wedenig govoril še nekaj dni prej, predno se je poslovil kot deželni glavar. Ko odhaja, zapuša nejasnost, kako naj bi bila rešena vprašanja uradnega jezika ter dvojezičnih napisov, a tudi na ljudskošolskem področju so razmere v marsičem le navidezno rešene. Vemo, da spadajo te zadeve s področja državne pogodbe v prvi vrsti v kompetenco zvezne vlade, vendar smo prav na šolskem področju videli, kako odločno more prav poglavar dežele v negativnem ali pozitivnem smislu usmeriti način reševanja omenjenih vprašanj.

Kar smo na deželnem glavarju Wedenigu pa zelo visoko cenili, je bila njegova prijaznost do naših ljudi. Rad je prišel med koroške Slovence, se med nami zares dobro počutil. Zelo je spoštoval delo naših častitih šolskih sester. Način njegovega občevanja s Slovenci je bil prisrčen. Vsled tega bomo domačnost — stil njegove politike — morda koroški Slovenci najbolj

Proglas Narodnega sveta k predsedniškim volitvam

Narodni svet koroških Slovencev je obravnaval na svoji seji, dne 20. aprila 1965, tudi vprašanje predsedniških volitev v Avstriji. Odborniki so sklenili, da priporočijo Narodni svet slovenskim volilcem na Koroškem kandidaturo bivšega kanclerja dr. Alfonsa Gorbacha iz sledečih razlogov:

1. Dr. Gorbach je prepričan katoličan.

2. Dr. Gorbach je Avstrijec, ki je doživel tudi grozote koncentracijskega taborišča v Dachau. Zato dobro pozna trpljenje in ponižanje, ki so ga doživele žrtve nacizma po raznih taboriščih ter v pregnanstvu med drugo svetovno vojno.

3. V času, ko so bile življenjske pravice posameznih narodov v Evropi najbolj teptane, je dozorelo v dr. Gorbachu spoznanje, da je rešitev človeštva ter ohranitev miru v svetu možna le v tesnem sodelovanju vseh; to spoznanje mu je bilo merilo za njegovo delo tudi kot avstrijski kancler.

4. Kot sin železničarja je ostal v svojem življenju tudi kot predsednik avstrijskega državnega zbora ter avstrijski kancler skromen in dobrega srca še prav posebej do pripadnikov tistega sloja prebivalstva, iz katerega je sam izšel.

5. Kot mož tolerance je poklican, da čuva enakopravnost vseh državljanov ne glede na njih jezik in narodno pripadnost.

Ko priporoča Narodni svet slovenskim volilcem kandidaturo bivšega kanclerja dr. Gorbacha, istočasno poudarja, da s tem ne izraža zaupnice Avstrijski ljudski stranki na Koroškem, temveč priporoča dr. Gorbacha kot osebnost. Hkrati naj bo s priporočilom Narodnega sveta koroških Slovencev izpovedana naša zaupnica široki evropski politiki kanclerja dr. Klausea, ki jo koroški Slovenci iz vsega srca pozdravljamo.

Narodni svet koroških Slovencev

Avstrija je praznovala dan republike

Avstrijski politiki govorili pretresljive in svarilne besede

Avstrija je proslavila 20-letnico osvoboditve izpod Hitlerjeve oblasti in hkrati rojstni dan ustanovitve druge republike zares praznično. Tako je bil letošnji 27. april za vse naše vrhunske politike dan zedinjenja. V svojih govorih so si bili vsi v glavnih točkah edini: obnova in skupno delo, ki je bilo tako uspešno začeto leta 1945, se mora z vsemi razpoložljivimi duhovnimi in fizičnimi močmi nadaljevati, tako da bodo lahko bodoči rodovi na začetni poti dalje gradili.

pogrešali. To predvsem zaradi tega, ker se je rad poslužil tudi kot deželni glavar naše slovenske govornice. Radi smo ga videli ob njegovi ženi, Slovenki, ki mu je vedno kot prijateljica zvesto stala ob težkem in odgovornem delu ob strani. Obema zato odkrita zahvala za vse, kar sta storila dobrega koroškimi Slovencev. Iz srca želimo, da bi mogla preživeti življenjski večer v trdnem zdravju, tihi sreči in zadovoljnosti.

Zivljenje pa gre naprej. 12. april pomeni za vse deželane hkrati nov začetek. Medtem, ko se bo morala socialistična stranka izkazati s svojim delom v prihodnjih petih letih vredna dodatnega zaupanja, ki ji je bilo izrečeno s prirastkom glasov pri zadnjih deželnozborskih volitvah, bo morala Avstrijska ljudska stranka bistveno spremeniti svojo deželno politiko. To je dokazal izid zadnjih volitev, ko se ji ob najboljših pogojih ni posrečilo doseči 13. mandata,

Po nekaj uvodnih besedah spomina na dogodke aprila leta 1945 in spomina na one Avstrijce, ki so se takrat borili za svobodo Avstrije, ki so trpeli in svoja življenja žrtvovali, je zvezni kancler dr. Klaus zaprisegel v imenu avstrijske vlade: „V tej svečani uri moram povedati in podkrepiti, da bomo še enkrat zbrali vse svoje moči, da bi se v prihodnosti izognili vseh vojn in da bi na ta način človeštvu ohranili mir.“

Na koncu svojega govora pa je dr. Klaus

do katerega ji je manjkalo še nad 5000 glasov. Nujno je tudi, da uredi stranka svoj odnos do koroških Slovencev. V manjšinskih zadevah odločajo še vse preveč osebe, ki so kot prve na zelo močan način pomagale majati temelje šolski odredbi iz l. 1945.

Posebno pozorno bomo zasledovali tudi v bodoče zadržanje večinskih strank do koroških Slovencev. Naš samostojen nastop pri deželnozborskih volitvah je pokazal, da smo strankarsko-politično gledano v deželi faktor, ki ga morajo koroške stranke vzeti na znanje ter ga pri svojem delovanju tudi upoštevati. Vrhu tega se prav ob desetletnici podpisa avstrijske državne pogodbe zavedamo pomembnosti, nam mednarodno priznanih narodnostnih pravic, predvsem pa novih življenjskih sil, ki so začele delovati po naši mladini med koroškimi Slovenci. Dosti vzroka, da samozavestno nadaljujemo naše delo.

dejal: „V duhu onih mož iz leta 1945 in z njim lastno neomajno vero v življenjsko sposobnost in življenjsko pravico Avstrije, hočemo pripraviti pot Avstriji za nadaljnja desetletja, da bi mogli nekoč naši mladini predati srečno Avstrijo.“

Za dr. Klausom je govoril podkancler dr. Pittermann, ki je med drugim tudi dejal in svaril: „Ne smemo zapirati oči pred poskusi nekaterih, ki hočejo izpodkopati temelje naši demokraciji. V tem slučaju ne smemo molčati, da ne bi dobili bodoči rodovi vtis, da imajo kričiči proti Avstriji in demokraciji prav.“

Točno ob 10. uri je zvezni kancler dr. Klaus — združujoč tudi delo zveznega predsednika — prišel v veliko, staro sejno dvorano parlamenta in je otvoril s tem skupno svečano sejo parlamenta in zveznega sveta. Svečani seji so prisostvovali: vlada, diplomatski zbor in kot zastopniki cerkvenih oblasti kardinal dr. König, škof dr. May in predsednik dr. Feldsberg. Pročelje dvorane je bilo okrašeno z rdečo-belo-rdečo državno zastavo.

Potem je začel svoj govor predsednik parlamenta dr. Maleta, ki je zahteval od poslancev in politikov, kakor tudi od vseh drugomislečnih samokritiko. In vprav sedaj je to še bolj važno spricho nedavnih dogodkov, pri katerih je moral umreti nedolžen človek-demokrat.

V nadaljevanju svojega govora je dr. Maleta med drugim tudi rekel: „Ne bomo dopustili, da bi nam nekdo poslopje, ki smo ga zgradili, zanetil, niti od onih, ki so bili spelnani na napačno pot, niti od razbijačev, pa tudi ne od onih, ki sicer pri obrambi demokracije dobro mislijo, pa v svojih razburjenih govorih ne štedijo z izbiro sredstev, ki imajo lahko nevarne posledice. Ne more biti svobode z odstranitvijo svobode“ je dejal dr. Maleta.

Vsi nadaljnji govorniki so v svojih govorih naglašali velikanski pomen 27. aprila 1945 za osvoboditev izpod tiranskega gospostva, ki nikdar ne sme biti pozabjen.

Indijska vojska v pripravljenosti

Pakistanci so napadli — Hudi boji pri Biarbetu

Indijski obrambni minister Chavan je v ponedeljek izdal proglas, po katerem je poklical redno indijsko vojsko k pripravljenosti. Mere, tako je izjavil indijski minister, so bile nujne z ozirom na dejstvo, ker so v ponedeljek zjutraj pakistanske vojaške sile, po številu ene brigade, na ozemlju Kutcha, na zahodni pakistansko-indijski meji ponovno — boji se bijejo od časa do časa že leta — stopile v napad. Indijci so pri tem na področju Kutcha uničili tri pakistanske tanke. Boji, pri katerih so uporabili celo težko artilerijo, so se pričeli s tem, ker so pakistanske vojaške enote vdrele deset kilometrov daleč v notranjost indijskega ozemlja.

Ozemlje okoli Kutcha je že dolgo časa vzrok prepira med Indijo in Pakistanom. V središču bojev leži indijski kraj Biarbet.

Velike poplave v Avstriji

Poplave v Avstriji in na Madžarskem so povzročile resno nevarnost zaradi min, ki jih je voda odnesla iz obmejnega pasu. Številne mine so se tako pojavile na avstrijskem ozemlju in naše oblasti so zaprosile Madžare, da bi minam odstranili vžigalnike. Šele sedaj pa se je tudi izvedelo, da je bil dr. Klaus v resni nevarnosti pretekli petek, ko je nadzoroval vojaške enote. Peljal se je s traktorjem, ki mu je v vodni struji ugasnil motor in je voda zmerom bolj naraščala. Dr. Klausea je rešil zadnji trenutek neki drugi traktor.

Dragi rojaki - dobrotniki in prijatelji!

Kmetijsko-gospodinjstva šola v Št. Jakobu v Rožu bo zaključila v nedeljo, 2. V. 1965, tekoče šolsko leto z razstavo in kulturno prireditvijo.

KULTURNA PRIREDITEV, ki bo ob lepem vremenu na šolskem dvorišču, se prične ob 2. popoldne.

RAZSTAVO KUHINJSKIH IZDELKOV, šivanja in ročnih del si boste mogli ogledati že v soboto, 1. maja, in v nedeljo, 2. maja, do 4. ure popoldne.

K razstavi in prireditvi vse prav vladno vabimo!

GOJENKE

Politični teden

Po svetu . . .

PAPEŽ: „KONCAJMO VOJNI!“

Pred petstotistoglavno množico v Rimu je papež Pavel VI. obsodil v gorečem pozivu lažnive ideologije (miselne vodje), rasistične prepirljivce in socialne tlačitelje. Z gorečimi besedami je papež zavzel stališče proti meddržavnim prepričanjem, ki se običajno končujejo v oboroženih spopadih, dalje je papež pozval narode in ljudstva, naj bi ustavili vojne in gverilske boje, kjerkoli že pač divjajo, da bi tako končali brezsmiselno in neskončno trpljenje človeštva.

Posebno je papež Pavel VI. pozdravil v svoji goreči poslanici one verske brate, ki so še danes prikrajšani in tlačeni v svojem verskem udejstvovanju.

V velikonočnih praznikih je obiskalo Rim okoli en in pol milijona tujih turistov, med njimi tisoči Avstrijcev.

IZREDEK SESTANEK NA HAVAJIH

Pretekli teden so se nenadoma sestali v Honolulu na Havajih zunanji minister Združenih držav Amerike McNamara in vodilni ameriški diplomati ter visoki vojaški izvedenci. Prav tako nepričakovano je prisel na Havaje tudi general Taylor, ki je veleposlanik v Južnem Vietnamu. V Washingtonu so zagotovili, da ta na hitro sklicana konferenca v Honolulu nima nobene zveze s poostrojitvijo vojne v Vietnamu.

Komaj 24 ur potem, ko je Sovjetska zveza ob zaključku obiska nekega severno-vietnamskega partijskega odposlanstva zapretila, da bo poslala prostovoljce v Vietnam, je Kitajska sovjetsko ponudbo še prekosila. Pekinški župan Peng Čen je izjavil, da je Kitajska pripravljena skupno z drugimi deželami podvzeti nujne mere za izgon vojaških enot Združenih držav Amerike iz Vietnamske. Ta do sedaj v najostrejšem tonu izrečena izjava Kitajcev pravi, kakor menijo politični opazovalci, da hoče na ta način Kitajska izsiliti odločitev.

Zato pa je tudi Severni Vietnam predlog 17 dežel, da bi začeli takoj in brez pogojev mirovna pogajanja, odklonil, kakor tudi morebitne posredovalne poskuse Organizacije združenih narodov. Uradna severno-vietnamska poročevalska agencija VNA zahteva kot pogoj za pogajanja odhod ameriških vojnih sil, tako kopnih, kakor tudi mornarice, iz Vietnamske.

Kot prva komunistična satelitska dežela se je javila Bolgarija, ki je ponudila prav tako prostovoljce za vojno v Vietnamu.

V Združenih državah Amerike pa je tačas sprožil močno razpravljanje predlog predsednika ameriškega zunanje-političnega senatskega odbora Williama Fulbrighta. Senator je namreč zahteval začasno ustavitev ameriških bombnih napadov na Severni Vietnam, da bi na ta način lahko ustvarili ugodne pogoje za mirovna pogajanja. Toda že nekaj ur pozneje pa je na senatorjeve zahteve odgovoril že sam ameriški zunanji minister McNamara, češ da sedaj še ni nobenih znamenj, ki bi mogla upravičiti enostranske mere.

PONESREČEN PREVRAT V BOLGARIJI

Iz Bolgarije je prišla pretekli teden novice, da se je tam izjalovil državni udar, ki bi moral biti 7. 4. Prevratniki so hoteli zasesti radijsko postajo v Sofiji, glavni stan komunistične partije Bolgarije, onemogočiti najvažnejše cestne zveze in aretirati Todor Živkova, vodjo komunistične partije Bolgarije. Do prevrata pa ni prišlo, ker so državne oblasti pravočasno izvedele za to namero. Šele po samomoru nekega višjega voditelja nameravanega državnega udara so prešle polagoma vesti iz Bolgarije, ki so poročale o poskušanem udaru. Natančne novice o tem pa so prišle iz Beograda.

Po teh poročilih je bila tista, ki je odkrila načrte za državni udar, sovjetska tajna služba. V komunističnih krogih vzhodnega bloka pričakujejo, da se bo pričel proces proti pučistom v teku dveh mesecev. Po poročilih iz Beograda so bili vzhodno-evropski novinarji zaproseni, da naj pred pričetkom procesa nič ne poročajo javnosti o poizkusu državnega udara. Časopisje komunističnih dežel do sedaj še ni nič poročalo o poskušanem puču v Bolgariji.

Do sedaj so aretirali v Bolgariji že 50 oseb, ki so bile zapletene pri izjalovljenem državnem udaru, med njimi so celo visoke vladne osebnosti. Pozneje se je tudi izve-

delo, da je izvršil samomor član prezidija Ivan Todorof-Gorunja. Mož, verjetno ena glavnih oseb v poskušanem udaru, se je ustrelil v glavo, ko je državna policija potrkala na njegova vrata.

O politični usmeritvi zarotnikov krožijo različna mnenja. Bolgarski komunistični opravniki mečejo krivdo na Kitajce. Ta poročila so baje dobili novinarji iz vzhodnega bloka v Sofiji. Na drugi strani pa zopet trdijo, da so poskušali prevrat bolgarski nacionalisti. Njih cilj naj bi bil, Bolgarijo bolj osvoboditi sovjetskega vpliva.

KREMELJ: STALIN NI BIL TAKO SLAB

Iz Moskve poročajo o novem mnenju o Stalinu. Odslej ne bodo več Stalina predstavljali kot pozabljeno zlo, marveč se mora to mnenje spremeniti. Po proti Stalinski čistki pod vladno Hruščeva, so začeli sedaj znova zgodovinsko raziskovati Stalinov lik. Že pred štirinajstimi dnevi je bilo ime Stalingrad v radiu in televiziji znova omenjeno. To znamenito zgodovinsko mesto iz druge svetovne vojne, kjer so bile Hitlerjeve armade pod generalom Paulusom pozimi 1943 popolnoma poražene in kjer je padlo v rusko ujetništvo preko 300.000 nemških vojakov z generalom Paulusom vred, je bilo pred tremi leti v teku proti Stalinove čist-

. . . in pri nas v Avstriji

PRESEDNIŠKA KANDIDATA NA VOLILNEM POHODU

Po temeljitih pripravah v centralah obeh vladnih koalicijskih strank na Dunaju sta odšla prve dni prejšnjega tedna oba kandidata za državnega predsednika dr. Gorbach (OeVP in F. Jonas (SPOe) po zveznih deželah na propagandna zborovanja za predsedniške volitve.

Dr. Gorbach je pred odhodom izjavil, da ne namerava voditi nikakega nelojalnega volilnega boja nasproti svojemu protikandidatu: „Volilna propaganda naj ne obstoji v obliki borbe proti drugemu kandidatu, zato tudi nikakor niso umestne kakršnekoli podcenjujoče izjave o njem. Na kratko povedano: jaz hočem tak volilni boj voditi, da bom lahko 23. maja svojemu protikandidatu odkrito pogledal v oči, pa naj bo izid predsedniških volitev tak ali tak!“ Nato je najprej odšel v Wörtschach (v dolini Anize) na Zgor. Stajerskem, od tod v Rottenmann in v veliki industrijski področji Leoben in Donawitz. Povsod so ga navdušeno pozdravljali. Proti večeru se je vrnil preko Semmeringa na Dunaj, kjer ga je ob mestni meji več tisoč Dunajčanov z nekaterimi vidnejšimi politikimi in javnimi funkcionarji navdušeno pozdravilo. V središču mesta ga je pozdravil in se pridružil pozdravnemu sprevedu tudi zvezni kancler dr. Klaus.

Prejšnji četrtek je dr. Gorbach odšel na Koroško; v petek dopoldne je bil sprejem in zborovanje v št. Vidu ob Glini, Trgu (Feldkirchen) in Beljaku, kjer so se zbrali volivci v dvorani Kolpingovega doma. V svojem govoru je dr. Gorbach poudaril, da se je on vedno prizadeval razpoke zadelati, ne pa večati. Med drugim je tudi poudaril: „Nikakor ne sme biti

POLITIČNA SPRAVLJIVOST

pozabljena ali zapostavljena! Vsakršen nov ekstremizem je treba odločno odkloniti, pa naj pride z desne ali z leve!“ V Beljaku si je dr. Gorbach ogledal tudi znano veletrgovino D. Warmuth. Zvečer je prisel v Celovec, kjer je med drugim obiskal škofa dr. Köstnerja, nato pa se udeležil zborovanja Avstrijske akademске zveze v Domu glasbe. V soboto je odšel na Zgornjeavstrijsko, kjer je pravtako imel številne volilne shode.

Socialistični kandidat, dunajski glavar in župan Jonas je imel pred odhodom z Dunaja v tamkajšnji mestni hali veliko zborovanje; naslednji dan je odšel v Zgor. Avstrijo, kjer je imel volilne govore v Steyru, Linzu, Vöcklabrucku, Welsu in še nekaterih drugih večjih krajih. V svojih govorih je med drugim izjavil, da se bo v slučaju, da bo izvoljen za državnega predsednika, vedno zavzemal za utrjevanje svetovnega miru in za to, da bo Avstrija tudi v bodoče živela v blagostanju in miru.

LASKAVO AMERIKANSKO MNENJE O AVSTRIJI

Ena najbolj znanih severnoameriških revij s pisano vsebino „Time“, ki izhaja v mi-

ke preimenovano v Volgograd (po reki Volgi).

Na neki tajni konferenci je podal novi sovjetski ideolog (miselni vodja) Pjotr Demičev zastopnikom časopisja, radia in televizije novo izjavo o Stalinu. Na tej konferenci so bili navzoči tudi priznani sovjetski zgodovinarji.

Demičev je dokazoval, da Stalin ni kriv vseh neuspehov v zadnji svetovni vojni, temveč se morajo upoštevati obe strani, to je njegove zasluge, kakor tudi njegove napake. Pri tem pa ne gre za neko rehabilitacijo (vrnitev ugleda) Stalina in tudi ne obževanje Stalina in njegove dobe, ker moramo to še nadalje obsoditi.

V tej zvezi je bilo tudi objavljeno, da bi se mogel proslav 20-letnice zmage udeležiti tudi maršal Jurij Zukov, ki je bil leta 1957 kot obrambni minister odstavljen in odslej popolnoma pozabljen. Kakor znano je maršal Zukov sodeloval pri kapitulaciji Nemčije v Berlinu v maju leta 1945 in je veljal dolgo časa kot zmagovalca bitke za Berlin. Šele pozneje so proglasili maršala Ivana Konjeva za zmagovalca Berlina, ker je s svojimi tanki z juga zabil klin v mesto Berlin.

Minuli teden pa je maršal Konjev napisal nek članek v moskovskem časopisu „Pravdi“, kjer si sam lasti zmago. Do sedaj so namreč vlogo maršala Zukova v časopisnih komentarjih ob obletnici zmage zamolčali ali pa podcenjevali.

lijonski nakladi, je pred kratkim objavila o Avstriji zanimiv članek, v katerem na kratko oriše njen gospodarski razvoj in položaj. Med drugim pravi:

„Ob robu Železne zavese leži mala, a dobro stoječa Avstrija med dvema svetovoma in prevzema iz obeh, kar je najboljšega. Njeni dobro živeči državljani zatrujejo svojo nevtralnost skoraj pravtako vneto, kakor se pritožujejo nad prenapljenimi prostori za parkiranje avtov in prodajajo svoje jeklo, klobase in smučarske hlače v najrazličnejše države. Bleščeči se Dunaj, ki ima več dragih juvelirjev in s kalorijski bogato založenih slaščičarn kakor pa katerokoli drugo vlemesto na evropski celini, pomeni za tisoče Vzhodnoevropejcev, ki vsako leto prihajajo na obisk, prepričljivo reklamo za kapitalizem.“

Potem govori o stališču Avstrije v EFTA-bloku in njeno prizadevanje za izboljšanje razmerja do EWG-držav. Ob koncu pravi članek: „Avstrijska zmožnost, iz vsega izvleči najboljše, je v zadnjih dvanajstih letih osebni dohodek potrojila — na 1175 dolarjev na osebo — in tako doprinesla odstotek prirastka, ki je le v Zapadni Nemčiji večji. To daje vladi tudi neko zaupanje, da more v Bruslju priti do sporazuma z EWG-državami.“

PROF. BORODAJKEWYCZ SE VEDNO „STRASI“ . . .!

Prejšnji teden je avstrijska vlada kot tudi ves avstrijski narod doživel zaradi Borodajkewyczevega škandala ponovno neprijetno presenečenje. Kot znano je tvorec nove avstrijske ustave vseučiliški profesor dr. Hans Kelsen, ki že nekaj let živi in deluje v Združenih državah Sev. Amerike. Med častnimi gosti ob priliki proslave 600-letnice ustanovitve dunajske univerze je bil tudi on že pred več tedni povabljen, da naj se udeleži, in je obljubil, da bo v ta namen prišel na Dunaj.

Te dni pa je — verjetno je medtem zvedel za nacistične in antisemitske izpade vseučiliškega profesorja dr. Borodajkewycza na visoki šoli za svetovno trgovino — profesor dr. Kelsen primerno sporočil pravosodnemu ministru dr. Brodi, da se žal ne namerava udeležiti omenjene proslave zaradi antisemitskih, njegovi osebi namenjenih izpadov dr. Borodajkewycza, ki so bili nato vzrok znanih demonstracij na Dunaju.

Ta neljuba zadeva je bila nato na dnevnem redu seje avstrijske vlade, kjer je bilo sklenjeno, dr. Kelsena uradno povabiti kot gosta zvezne vlade. V povabilnem pismu, ki mu ga je vlada poslala, ga naproša, naj ti neljubi dogodki, katerih povzročitelj je le majhna skupina ljudi in ki jih ogromna večina avstrijskega ljudstva najodločneje obsoja, ne bodo povod njegove (t. j. dr. Kelsenove) odpovedi udeležbe pri proslavi 600-letnice vseučilišča. Poleg omenjenega pisma je minister dr. Broda ta soglasni sklep vlade še isti dan telefonično sporo-

SLOVENC

doma in po svetu

Slovenec za rektorja na papeški ustanovi

Prejeli smo veselo vest, da je papež Pavel VI. imenoval za rektorja filozofskega zavoda papeške univerze za širjenje vere v Rimu Slovenca monsignora dr. Maksimilijana Jezernika, ki je bil doslej vicerektor na „Propagandi Fide“.

Novemu gospodu rektorju izrekamo iskrene čestitke in mu želimo obilo božjega blagoslova na novem odgovornem mestu.

60-letnica slikarja Bratoža

V Mariboru je slavil te dni svojo šestdesetletnico Remigij Bratož, znani slovenski slikar, risar in glasbenik. Mariborska Umetnostna galerija je zato v počastitev umetnikovega jubileja priredila retrospektivno razstavo njegovih del. Likovna razstava je obsegala 48 olj, 26 gvašev in vrsto karikatur.

Slovenska umetnica v Beogradu

Po večletnem premoru je pred kratkim nastopila v Beogradu slovenska umetnica - pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjakova. Imela je celovečerni koncert v dvorani Kolaričeve ljudske univerze. Igrala je dela: Scarlattija, Beethovna, Prokofjeva in Chopina. Umetnica je na tem koncertu zopet potrdila svoj mednarodni sloves.

Tenorist Mitja Gregorač v Berlinu

Tenorist Mitja Gregorač bo v kratkem odpotoval v Berlin, kjer bo nastopil na samostojnem radijskem in televizijskem koncertu. Ob tej priložnosti bo za radijsko omrežje Vzhodne Nemčije posnel tudi vrsto pesmi iz jugoslovanske glasbene literature.

Umrl duhovniki

15. marca je umrl v Beogradu Ivan Javornik, duhovnik ljubljanske nadškofije. Rodil se je v št. Vidu nad Ljubljano 30. 12. 1913, posvečen pa je bil leta 1938.

20. marca je umrl v ljubljanski bolnišnici dr. Franc Ambrožič, profesor verouka in župnijski upravitelj v št. Jakobu ob Savi. Rodil se je 3. 3. 1998 v Domžalah, za mašnika je bil posvečen 1920.

27. marca je umrl v št. Jerneju Alojzij Fister, dolgoletni upravitelj te župnije. Rodil se je 18. 6. 1910 v župniji Tomišelj, posvečen pa je bil leta 1936.

čil dr. Kelsenu, ki je na to zagotovilo vlade izjavil, da se bo udeležil proslave.

V zvezi z Borodajkewyczevo afero naj še približamo, da ni samo osrednja vlada odločno obsodila njegovo visokošolski mladini kot tudi vsej državi škodljivo postopanje, temveč tudi vsa avstrijska demokratična javnost in velika večina časopisja. Naj navedemo le en primer: ugledni dnevnik „Kleine Zeitung“, ki piše v zvezi s tem med drugim:

„Širjenja Borodajkewyczeve afere še ni mogoče predvideti. Vsekakor pa je nedvomno, da izvirajo iz nje za našo državo tako notranjepolitične kot tudi zunanjepolitične nevarnosti. Naj bodo njena ozadja kakršnakoli že, nič to ne izpremeni upravičene zahteve: Proč z Borodajkewyczem! . . . Mož, kot je dr. Borodajkewycz, čigar nacistična preteklost nas niti ne zanima, a zato obsojamo njegovo sedanje obnašanje, ne sme mladino poučevati zgodovine! Taki ljudje ne smejo biti na avstrijskih šolah, tudi ne na visoki šoli!“

Zato se te dni vsak pošten, demokratičen Avstrijec upravičeno vprašuje, kako je mogoče, da se še dobijo ljudje, ki tega škodljivca naše pretežne javnosti zagovarjajo in ga hočejo celo prikazati kot nekega „mučenika“ zgrešenega javnega mnenja! Prav tako neverjetno in žalostno je, da najdejo prostora v nekaterih, sicer zelo maloštevilnih časopisih (ki sicer hočejo veljati kot vseskozi demokratični in avstrijsko tvorni) trditve: da n. pr. dr. Borodajkewycz spada med elito avstrijskih visokošolskih profesorjev; dalje, da vendar človek, ki ima pogum odkrito izpovedati svoje mnenje in nazore, zaradi tega še ni slab in obsojanja vreden itd., itd. — Potemtakem so v luči teh trditvev popolnoma opravičeni in prosti vsake krivde tudi vsi nacistični ideologi iz polpretekle dobe; saj so tudi samo javno širili in vcepljali svoje zločinske „herren-volkovske“, antirasistične in antisemitske nazore in mnenja! No, lepo se to sliši. Kdo in kakšni nameni za vsem tem tičijo, pa lahko vsak količjak pošten avstrijski demokrat sam spozna!

DR. JOŠKO
TISCHLER:

Ljubo domá, kdor ga ima

OB SPOMINSKIH DNEH KOROŠKIH SLOVENCEV

K novemu življenju se zbuja narava in zopet se obračajo naše misli in naši spomini nazaj v pretekla leta, ki so bila nam vsem velika preizkušnja. Kot posamezniki in kot narodna celota smo prehodili svoj veliki teden. Burja je zajela družine, domove in vasi.

28. avgusta 1938 se je slovenski narod poklonil svojemu borcu Vinku Poljancu v Skocijanu.

Ze je burja segla po drugih žrtvah, pričeli so se izgoni iz domovine. Načrtno so padale glave, za Poljancem je postal brezdomec neutrudljivi poslanec in župnik č. g. Janez Starc. Po izgonu iz hodiške fare se je mogel še par tednov držati na Koroškem. 22. septembra 1938 je sledila njegova aretacija po Gestapu na Glavnem trgu v Celovcu in tekom 48 ur izgon iz dežele. 24. septembra 1938 je zapustil domovino mož, katerega nikdar nisi našel v brezdelju; mož, ki je opetovano preromal slovensko domovino od vasi do vasi; mož, ki je govoril na gospodarskem sestanku, na volilnem zborovanju, na kulturni prireditvi. „Starina“ iz svojih študentovskih let je ostal živ in razgiban, kakor le redko kateri izmed rojakov. Dopoldan z vso vne- mo duhovnik, popoldan kmet in zvečer in pozno v noč pa je sedel ob pisalni mizi, pripravljal svoje pridige in govore, pripravljaj članke za list, ker le redke so bile številke „Koroškega Slovenca“ brez Starčevega prispevka. Vloge na oblast so se po večini porajale ob Starčevi pisalni mizi in skozi leta je na raznih kongresih evropskih narodnih manjšin vzdignil svoj glas, da pojasni težko borbo koroških Slovencev za narodni obstoj in ožigosa nezdrave in krivične razmere v deželi.

Vsa dijaška leta se ne spominjam niti enega dijaškega sestanka brez poslanca Starca: prišel je, govoril je, žrtvoval je in med mladino je ostal sam mlad po duhu in telesu. Za vsakega posameznega slovenskega študenta se je zanimal, mladi pa smo vedeli, da imamo v poslancu Starcu preudarnega in izkušenega svetovalca.

Njegov izgon je hudo zadel vse koroške Slovence; ta udarec je veljal g. Starcu in v enaki meri vsem Slovencem.

Pri Gloggnitzu ob Semmeringu je našel brezdomec svoje prvo zelo skromno zatočišče. Od tam je sledila postaja Ollersdorf na Gradiščanskem, kjer ga je prav kmalu pregnala po nalogu Celovca graška Gestapo.

Poslancu Starcu smo sledili v pregnanstvo drugi posamezniki. V ozadju pa se je že leta 1939 pričel pripravljati veliki udarec proti narodni celoti.

Zanimivo je dejstvo, da se rezultat ljudskega štetja iz leta 1939, kjer so v nasprotju z letom 1934 našli skoraj 50.000 Slo-

vencev (leta 1934 jih je bilo le 27.000), strinja s številom 50.000 za izselitev v Ukrajino predvidenih Slovencev na Koroškem.

S 6. aprilom 1941 je z napadom na Jugoslavijo sledila prva obsežna akcija. Koroški zapori so se na mah napolnili s slovenskimi prosvetaši, zadružniki in slovensko duhovščino; kjer koli pa smo bili posamezniki raztreseni, nas je Gestapo poiskala.

Ocenjevanje in komisijsko pregledovanje slovenskih domov je bilo tekem leta 1941 na dnevnem redu. To pa je naznanjalo novo nevlhto, ki je sledila aprila 1942. Staro in mlado ter komaj rojeno so izgnali iz lastne domovine in vse prepustili kruti bodočnosti. Potoki solzá so napajali v tistih dneh slovensko domovino in slovensko zemljo, ko se je moralo na stotine slovenskih družin ločiti od svojega doma. V tistih dneh smo se šele v polni meri zavedeli reka: „Ljubo domá, kdor ga ima“. Dóma nam tujina ni mogla in ni hotela dati. Da je taka mera krutosti in nečloveškega ravnanja mogoča, do tedaj nismo vedeli in kakor marsikaj, tako tudi ta nauk ni ostal brez posnemalcev. V srednjo in severno Nemčijo so vlekli slovenske izseljence v taborišča gorja, v taborišča velike narodne preizkušnje. Ni bilo zadosti trpljenja, še v taboriščih so raztrgali družine, posamezniki so romali v Dachau, drugi po tovarnah, dekleta v negotove službe, fantje in moške pa še iz taborišča na bojno polje za „nemško čast in slavo“. Bila je za ves narod življenjska visoka šola.

Bilo je ob Binkoštih 1942, ko sem prvič za dva dni obiskal taborišče Hesselberg. Dolga je bila pot iz Wassertrüdingena na sveto goro Frankov Hesselberg. V gozdu so bile skrite barake. Natrpna je bila vsaka posamezna sobica. V gozdu že smo se srečali s prvimi znanci. Jesenik iz Lipe, Mager iz Malošč, Kramar iz Skofič, zastopana je bila vsa Podjuna in Zilja, Gure in Rož — slovenska Koroška v tujini. Čutili smo svoj in sotrpinov utrip srca, ko smo si vsi brezdomci segali v roke in se tega svidenja bolj razveselili kakor kdaj koli v domovini. V mraku smo posedli v gozdu, to je bil po dolgem času naš prvi sestanek. V teh dneh sem srečal vseh tri sto prebivalcev tega taborišča. Vtisi tega srečanja pa so ostali neizbrisni. V nobenem obrazu, v nobeni besedi ni bilo obupa, niti potrnosti, nepričakovano veliko samozavesti sem našel, neomajno vero v zmago pravice; niti osebe ni bilo, ki bi bila dvomila o vrnitvi v domovino. Nisem našel hotenja po maščevanju, pač pa je vladala odločna zahteva, da se krivci tega zla kaznujejo in še tako pravici zadosti.

Drugi dan, na binkoštno nedeljo, pa je zadel na Hesselbergu slovenska pesem pod Umekovim vodstvom. Nebeško lepa je

bila „Domovina, mili kraj“ in Kernjakova „Pojdaj v Skufče“ in druge. Zdelo se mi je, da poje vsa dežela od Brda do Zvabeka in v pesmi doživlja svojo domovino.

Tudi zveza z domovino je bila upostavljena in ta zveza je v naslednjih letih trpinom pomagala premostiti čase hudega pomanjkanja.

Resnici na ljubo moramo tudi povedati, do so okoliški nemški kmetje kmalu spoznali resnični položaj in da je pomoč prihajala tudi od te strani. Če bi kovač Jurij sedaj zložil predse vse nahrbtnike, ki jih je znosil za svoje in druge na goro, bi imel precejšen kup, ali če bi gospodična Renica, ki je bila za tak posel zelo spretna, štela jajca, katera je znosila v taborišče, bi pač imela nekaj časa opraviti.

Ko sem se drugo noč odpravljaj iz taborišča, so zopet prišli možakarji s svojimi željami in naročili. Odhajal sem v polni veri, da narod ne bo umrl, da bo živel, ker ima v sebi zadosti življenske sile. Zveza je bila upostavljena in je držala, nekaj je preskrbela pošta, drugo pa Šiman iz Kožentavre, ki je prenašal pisma od „švabskega morja“ na sveto goro Frankov.

Ko smo se čez dva meseca srečali v Stuttgartu, v Karlsruhe in drugod, se mi je zdelo, da so se v ljudeh izvršile velike spremembe. Ljudje, kmetje, ki so vse življenje služili zemlji, so bili dodeljeni delu v tovarni in so čez noč postali sužnji stroja. To dunamorno delo je bilo za kmečkega človeka nov udarec. Vendar sta bila volja in duh zdrava in močna in premagala sta vse težave.

Prav kmalu pa so iznašli iznajdljivi duhovi tudi pot, kako pride človek iz območja taborišča. Pogumne ženske so se celo napolile na Koroško, da si same ogledajo domovino. Z možakarji pa smo se ponovno dobili ob „švabskem morju“, da izmenjamo misli in poglede na razvoj dogodkov. Zanimivo pa je bilo, da je imelo taborišče iz vseh delov Koroške podrobna poročila, ker so bili tam vsi deli dežele zastopani in so tudi taborišča med seboj imela dobro obveščevalno službo. Schwarzenberg, Eichstätt, Frauenaurach, Hesselberg so bili povezani v poročevalski službi kljub vsej gestapovski kontroli. O vsakem pomembnejšem dogodku bodisi v domovini bodisi v taborišču so točno poročali.

Zdrav pogled na dogodke v okolici pa je slovenskim izseljencem odpiral oči, da Slovenci nismo zadnji, ne v načinu dela, ne v načinu življenja, da je predvsem naša domača kuhinja mnogo boljša kakor kuhinja nemškega kmeta in delavca. Samozavest posameznika se je utrjevala s spoznanjem tujih prilik, katere je preje propaganda v povsem drugi luči slikala. Slovenski obrtniki so se s svojim strokovnim znanjem v

vsej okolici uveljavili, slovenski kmet se je zavedal še bolj važnosti napredka v obdelovanju zemlje, oni pa, ki so jih postavili na prisilno delo k stroju, so spoznali tudi vso težo delavčevega posla v tovarni in danes gotovo gledajo tudi tovarniškega delavca z drugimi očmi.

Ne smemo pozabiti kmetov-učiteljev. Svetile so se jim oči, ko so pripovedovali o svojih uspehih v šoli. Pisali, računali in brali so brez vseh pripomočkov, ker nemška država za izobrazbo slovenske mladine nikkakor ni imela zanimanja.

Tudi armade molilcev po taboriščih ne bomo pustili v nemar. Nikjer še nisem doživel tako iskrene molitve, kakor ravno tam na sveti gori Frankov, o kateri je bilo prerokovano, da bodo prišli za nemški narod tedaj najhujši časi, ko se bodo na Hesselbergu zbirali častilci Marijini.

Ganljivo je bilo predvsem v sveti noči, ko so moške in žene, stari in mladi skrivaj uhalajali iz taborišča, da bi v dve do tri ure oddaljeni katoliški cerkvi mogli prisostvovati polnočnici. Celó noč so begali po gozdu in se zjutraj vsi premrzli vrnili ob svitu domov z zadoščanjem, da so le prevarili gestapovca stražnika in so pri Bogu nabrali novih moči.

Leto 1943 je prineslo po taboriščih nov nemir, ko je prišla iz domovine vest, da pričakujejo novega izseljevanja 50.000 Slovencev, in sicer tokrat v Ukrajino, v „Novo Koroško“. Vojni dogodki so izvedbo tega načrta preprečili.

Razvoj vojnih prilik v naslednjih letih je utrjeval voljo odpora in dajal novega poguma, najsi je bilo to pri napornem delu na žagi ali v kamnolomu, v bombardiranem Stuttgartu ali Nürnbergu. Z vsakim porazom na vzhodu in na zapadu se je bližal dan povratka v domovino. Vendar do zadnjega dne ni vedel nihče končnega izida, ker so ravno o načrtih, katere so SS-ovci imeli glede taborišč, krožile najrazličnejše vesti...

Iz katoliškega sveta

● Kardinal Marella, ki je predsednik tajništva za nekristjane, je poudaril potrebo gojiti pristno bratstvo med ljudmi različnih ver. Kardinal, ki je bil na Japonskem kot papežev legat, kjer se je udeležil proslav prve stoletnice najdenja prvih krščanskih skupnosti v deželi, je imel govor na sprejemu, ki je bil v ameriškanskem klubu v Tokiu, priredili so ga pa budistični voditelji in vodje japonskega šintoizma. Duh bratstva med vsemi verniki, tako je dejal kardinal, je edino sredstvo za odstranitev nevarnosti atomske vojne, predvsem pa za odstranitev grožnje brezbožnega materializma. Kardinal je poudaril, da je prav ta globoki čut za človeško bratstvo vodil papeža Pavla VI., da je po tajništvu za zedinjenje kristjanov ustanovil tudi tajništvo za nekristjane.

RUDOLF IV. ustanovitelj dunajske univerze

Njegov lik, kakor ga v svojem najnovejšem literarnem delu „Božja planina“ prikazuje pisatelj prof. dr. Metod Turnšek

Na Gregorjevo je bila že vigred, topla in radostna, da so se tički že ženili, vsaj prav šumen živzav so imeli po suhih, od sonca ogretilih grmih. Vigred je obetala zares biti zgodnja in lepa.

Tega se je veselil tudi mladi habsburški vojvoda Rudolf, ki se je odpravljaj z Dunaja na Koroško, v št. Vid ob Glini, kjer je bil sedež koroškega vojvoda, da se od ondod napoti v Ljubljano na Kranjsko, kjer bo knežji kongres. Ni bil še na Kranjskem. Pa se ga tam, kot so mu bili sporočili, že zelo veselijo in ga težko pričakujejo. Seve se bo moral ondi postaviti z imenitnim vojvodskim, ah, več, z nadvojvodskim ornatom in se kot deželni vladar skazati z darili in odlikovanji. Ker je še mlad, bodo toliko bolj pozorni nanj. Pa tudi njegov mogočni spremljevalec Majnard, mejni grof Brandenburški ter grof Tirolski, bo vzbujal pozornost. Ta ga bo počakal v Beljaku, če že ne v št. Vidu. Malo niže, pri Gospe Sveti, pa ga bodo čakali cerkveni knezi: salzburski nadškof Ortolf, sekovski škof Peter, krški škof Johan Pfalzheim, ki je toli vnet za habsburško rodovino in nudi Rudolfu roko vsepovsod.

„Da, krški škofje na Koroškem!“ je zadovoljstvo obšlo mladega vojvoda. Vsi predni-

ki Johana Pfalzeima, ki jih je pokojni oče vojvoda Albert poznal in mu o njih govoril, so se skazali. Kar so Habsburžani leta 1335 stopili na koroška tla, so jim krški škofje bili vsi postali navdušeni in zvesti prijatelji! Škof Lorenz, pl. Grimming, je strica vojvoda Otona Veselega slovesno popeviljal v Marijino cerkev pri Gospe Sveti in ga v njej mazilil za koroškega vojvodo. Po stricovi in očetovi želji je kot poseben habsburški poslanec šel celo v Avignon k papežu posredovat za habsburško zadevo na Koroškem. Tam v Avignonu je prekmalu umrl ta veliki prijatelj habsburške rodovine. Pa tudi naslednik, škof Konrad, prej cistercijan, je bil iskren družinski prijatelj. To se je pokazalo zlasti pri preobleki Habsburžanke Ane, Rudolfove tete. Samostan sv. Klare na Dunaju je bil že dogotavljen in med prvimi je stopila vanj mlada habsburška grofica, mlada vdova po prerano umrlem goriškem grofu in patriarhovem generalnem kapitanu Ivanu Henriku. Krški škof Konrad je s Koroškega prispel na Dunaj in v samostanu klarisinaj bil navzoč pri preobleki goriško-habsburške grofice. Sam ji je izročil nunska pajčolan. Izrekel ji je najboljše želje, habsburški rodovini pa častitke k tej časti. Ej, to je bilo takrat, ko je Rudolf bil še čisto majhen, ko

so ga tja k tisti slovesnosti ponesli... Pa vendar še pomni. Dobra tetka Ana, sedaj častita prednica klarisinaj, ga je takrat tako ljubko pobožala. Tudi poslej je njega in njegove brate imela in še ima tako rada. Moral se bo pri njej zglasiti, preden odpotuje...

To potovanje bo zares važno. Srečal se bo z novim oglejskim patriarhom, ki toliko terja nazaj... Sam ogrski kralj Ludovik se je vtaknil v to zadevo. Ali naprošen ali sam od sebe? Vsekakor neprijetna reč! Ogrskemu sosedu se ne sme zameriti. To je sila mogočen vladar, ki je Benečanom odvzel Dalmacijo in jo vrnil spet ogrsko-hrvatskemu kraljestvu. Patriarh ima silnega zavetnika... Samo odlični cerkveni knezi in škofje mu morejo patriarha nakloniti! Zato je nujno, da poleg salzburškega nadškofa, sekovskega in krškega škofa pojdejo z njim še briksenški škof, frizinški škof in pasovski škof, ki imajo doli posestva. Patriarhu se bodo na veliko odprle oči, ko bodo z njim en nadškof in pet škofov, sami prijatelji habsburške rodovine... Pa tudi svetna plemiška gospoda bo nekaj pomenila. Grof Tirolski Majnard, ki poseduje še Brandenburško, je kot kakšen kralj. Goriški grof Majnard pa je v patriarhatu tako rekoč drugi vladar... Ej, še ortenburški grof Oton, ki je strah Koroške, in bojevit Friderik Auffensteinski, poveljnik Rudolfove vojske v Furlaniji, če se bo mogel od nje odtrgati, ter dva Celjana, Ulrik in Herman, vsi ti bodo na kongresu potegnili le s Habsburžani... Kako prav, da si je privzel višji naslov, višjo čast: nadvojvoda avstrijski in koroško-kranjski...

Rudolf se je pripravljaj na odhod z mešanimi občutki, s tesnobo, pa vendar s pogumom in zaupanjem na te, ki jih je bil povabil. Bog, da ima v krškem škofu Johanu Pfalzheimu tako modrega svetovalca in podpornika!

Da, da, poguma je treba! Odločnega nastopa! Z njim pojde tudi gruča mladih plemičev, sami prijatelji „najvišjega državnega lovskega mojstra“, kot ga, vojvoda Rudolfa, nazivajo njegovi mladi lovski prijatelji. Hej, to bo krdelo konjenikov in vrsta imenitnih kočij!

Nekaj je pa vojvoda Rudolfa le skrbelo, da ni mogel tako zlahka zdoma. Bili so to njegovi mlajši trije bratje: sedemnajstletni Friderik, petnajstletni Albert in trinajstletni Leopold. Očetu je na smrtni postelji sveto obljubil, da bo skrbel za svoje brate, za njihovo vzgojo, saj je po rodovinskem hišnem redu, ki ga je bil oče uvedel tri leta pred smrtjo, natančno določeno, da morajo vsi sinovi skupaj vladati in da se habsburška posest ne sme deliti in cepiti. Rudolf je res svojim bratom preskrbel neke mlade učitelje, ali z učenjem ni bilo nič resnega. Fantiči so bili polni muh, učitelji pa so jim spregledovali. Za čas svoje odsotnosti je vojvoda Rudolf kanil povabiti domov na dvor svojo samostansko teto, častito prednico Ano, da bi pazila na učenje bratov, saj so vendar šele v sredi šolskega leta. Zato je odhajal v samostan klarisinaj k teti na obisk, da jo poprosi.

Teta prednica ga je v čakalnici prijazno sprejela, toda njegovi želji ni mogla ugoditi.

(Dalje prihodnjik)

VISOKO ODLIKOVANJE

Prezvizišeni gospod nadpastir dr. Jožef Köstner je izročil pred kratkim vrsti sodelavcev katoliške akcije visoka odlikovanja. Koroški Slovenci se veselimo, da je med odlikovanimi osebnostmi tudi dolgoletni zastopnik koroških Slovencev v osrednjem odboru „Katoliške akcije“, g. višji študijski svetnik prof. dr. Vinko Zwitter. Sv. oče Pavel VI. je podelil profesorju Zwitteru viteški križ reda sv. Silvestra. Čestitamo!

SMIHEL PRI PLIBERKU
(Smrt je kosila)

Meseca aprila se je ustavila pri nas dekleta smrt in se polastila po vrsti kar več žrtev.

Prva je bila Kočnikova mati v Kctu, gospa Terezija Kočnik. Zimske mesece je začela bolehati. Nato se je njeno stanje izboljšalo, tako da smo upravičeno smeli upati, da nam jo bo Bog kljub visoki starosti le še ohranil pri življenju. Saj smo jo vsi poleg ožjih domačih spoštovali in radi imeli! Pa je božja previdnost drugače ukrenila: kar nepričakovano jo je napadla španska in nato še pljučnica in v noči na devetega aprila je odšla v 86. letu starosti v večnost. Bila je to mati, kakršnih je danes malo! Skrbna, dobra, globoko verna in je znala v svojem dolgem življenju združevati dvoje najvažnejših življenjskih načel: delo in molitev.

Rajna Kočnikova mati je bila goreča častilka Presvetega Srca Jezusovega. Njegova podoba je visela kot njen življenjski program nad mrtvaškim odrom te vzorne krščanske žene. Vedela je, da je družina pod zaščito božjega Srca najbolj zavarovana. Zato je Njemu posvetila svoj dom in vse svoje domače že leta 1925. Posvetitev je izvršil tedanji šmihelski kaplan, poznejši dekan Kristo Košir. Oba sta sedaj že v večnosti, deležna tiste blaženosti, ki je obljubljena častilcem Srca Jezusovega. Naj ta blaga mati počiva v miru božjem!

En dan pozneje pa se je smrtno ponesrečil znani delavec iz Šmelca Jožef Miklau, ko je ponoči v Globasnici vršil svojo službo in prižigal varnostne svetilke. O tej nezgodi je naš list že poročal. Pokopali smo rajnega Pepeja 13. aprila na šmihelskem pokopališču. Smili se nam vsem njegova mati, ki je izgubila s svojim sinom edinc oporo in je ostala sama.

Na veliki petek pa smo položili na farnem pokopališču k zadnjemu počitku Kosovo Leno, gdč. Heleno Kaiser iz Rinkol. Zvonovi so pri njenem pogrebu molčali in je s tem prišla do izraza bistvena in značilna poteza njenega življenja, v katerem ni bilo prostora za zunanji hrup, zato pa tem več smisla za tih pogovor z Bogom. Zahrbna bolezen je zrahljala tej prej tako krepki in odporni ženi zdravje. Čudovito lepo pripravljena na smrt je odšla 14. aprila v 65. letu starosti k Bogu po svoje zaslužen plačilo. Pokojna Kosova Lena je bila skromna na zunanje, pa tem bolj bogata in plemenita na znotraj. Njen značaj je bil kristalno čist in njena dobrotljivost široka, kot je bilo širokogrudno njeno srce za vse potrebe človeštva. Veliko dobrega je storila v življenju, zlasti za misijone.

GLINJE

(Nov gospod in dve smrti)

Zadnji čas pa se je pri nas veliko spremenilo.

S 1. aprilom smo dobili novega gospoda, ki bo stalno bival v Glinjah. Tudi s č. g. Vošnjakom iz Št. Janža smo bili zelo zadovoljni, seveda niso mogli na dveh krajih pastirovati, zato nam je bolj prav, če imamo stalnega duhovnika med nami.

Ze skoro celo leto nismo imeli nobenega pogreba, sedaj pa, ko so novi gospod, pa kar dva zaporedoma.

Umrli so v 83. letu Kramerjeva mama. Zelo verna in Cerkvii pa svoji domači hiši zvesta žena, ki je posebno v prvi svetovni vojni veliko trpela, ko je morala sama gospodariti. Bog ji ni poslal dolgega trpljenja, vendar trpljenje pred smrtjo je bilo hudo, toda trpela je mirno in vdano v božjo voljo. Pogreb je pokazal, da je bila splošno priljubljena.

Ravno na Veliko noč smo pokopali Johana Scheiniga. Več let je nosil bolezen moške, a le osem dni je moral trpeti še v bojniški postelji. Še na veliki četrtek je rekel: „Jaz sem pripravljen na večnost.“ Pri polni zavesti je čakal na božji klic: „Dobri in zvesti služabnik, pridi po plačilo, ki sem ti ga pripravil.“ Bog nam da, še veliko tako vernih mož in žena, kakor sta bila oba pokojna. Naj jima sveti večna luč.

Pri nas na Koroškem

Vigredni praznik v Št. Rupertu

Brez posebnih vabil se ob vsakokratnem zaključku gospodinjstva tečaja zbere v Št. Rupertu množica rojakov. Sestrška šola je polna ogledovalcev razstave, na dvorišču se srečujejo in pomenkujejo znanci, v dvorani pa že prvi gledalci nestrpno čakajo, kdaj se bo začela prireditev (za prostor in sedeže je pač v Št. Rupertu vselej hudo; škoda, da dvorana ni elastična).

Kdor je količkaj mogel, si je najprej ogledal kuharsko razstavo. Tort in drugega pečiva je bilo na razpolago za vse sladkosnedneže, za vse okuse in vse denarnice. Opazili smo, da so tudi torte podvržene modi, vsaj po okrasih na njih. Razstavljene so bile tudi lepo garnirane sadne solate, razne pijače, kreme itd., pa tudi kozarci za različne vrste pijač. Mnoge pa so bolj privlačili mnogovrstni mesni narezki in plošče. Celotna kuharska razstava je bila odlično spričevalo pridnim kuharicam in njihovim učiteljicam.

V prostoru, kjer so dekleta sedela pri šavnem stroju in kjer so uro za uro vbadale šivanko, so razmestili razstavo šiviljskih izdelkov in ročnega dela. Kdor ima smisel za lepo, se tu ni mogel dosti nagle dati množice prekrasnih ročnih del. Prti in prtiči, blazine, albumi, bele vezenine, torbice, vezene slike in pregrinjala za postelje v najrazličnejših vzorcih in tehnikah so pritegnila našo pozornost. Toliko zares lepega je bilo nakopičenega v dveh prostorih, da smo se čudili, kako so dekleta zmogla vse to. Za prihodnjo razstavo bi predlagali, da bi vsaj nekaj deklet pod svoje ime napisalo tudi koliko ur so potrebovale za

ciji. Nismo si sami izbrali svojega naroda, ne svojih staršev; Bog nam je to izbral, zato tega ne smemo zametavati, na to moramo biti ponosni, to moramo ljubiti. Pisatelj Perkonig je lepo povedal, da je Koroška domovina dveh narodov. Ta Koroška bi bila revna, če bi zgubila slovenski del. Tudi Avstrija bi bila brez manjšin revnejša. Mi vsi smo, ki gradimo nov svet, novo Avstrijo, boljše Avstrijo s tem, da vršimo svojo dolžnost. — Govornik je zaključil z bodrilom dekletom in z zahvalo nesebičnemu delu dobrih šolskih sester. Mogočno ploskanje je bilo potrdilo govornikovim mislim.

Nato so se nam predstavila dekleta še kot igralki. Igra „Prisegam“ sama na sebi ni posebna umetnina. Je pa precej razgibana in kot taka zahtevna za igralki. Vse so se dobro odrezale. Igra prinaša vzgojni nauk, da božji mlini meljejo počasi, a gotovo, in da je dobrota poplačana že na tem svetu. Ljudje so z velikim zanimanjem sledili razpletu zgodbe; nasmejali so se iz srca služkinjama Špelci in Marijanci ter se solzili ob snidenju med sestrama ter materjo in hčerjo.

Ob koncu smo se čudili še modni reviji. Kar so dekleta ukrojila in sešila so tudi oblekla in se pokazala občinstvu. Tudi napovedovalka se je dobro odrezala. Mnogo lepega in vzpodbudnega smo v nedeljo doživeli v Št. Rupertu. V svoje domove smo ponesli sončni sij, ki so nam ga posredovale s svojim delom in s svojim nastopom šent-ruperške gojenke in njihovih vzgojiteljice.

Iskrena hvala za vse!

Koroške Slovence

vabimo na slavnostno akademijo ob priliki praznovanja 20. obletnice obstoja Druge republike ter desetletnice podpisa avstrijske državne pogodbe, ki bo v nedeljo, dne 9. maja 1965, ob pol treh v veliki dvorani doma glasbe v Celovcu.

Sodelujejo: Pevski zbor Jakob Gallus - Petelin iz Celovca ter zbor Koroške dijaške zveze pod vodstvom prof. dr. Franceta Cigana.

Govorila bosta:

Dr. Reginald Vospernik, Koroški Slovenci - obogatitev ali breme za Avstrijo.

Ob dvajsetletnici ustanovitve Druge republike.

Dr. Valentin Inzko, Koroški Slovenci na pragu novega desetletja.

Misli ob desetletnici podpisa avstrijske državne pogodbe.

Vstopnice dobite v pisarni Krščanske kulturne zveze, Mohorjev dom, telefon: Celovec 43-58.

Pripravljajni odbor

svoje delo. Potem šele bodo nekateri spoznali, koliko truda je v takem, z roko vezanem prtu. Ti prti, ki smo jih v velikem številu videli in občudovali v Št. Rupertu, pa bodo krasili v bodoče domove v Podjuni, Rožu, Zili... Kdor bo vstopil v hišo, se bo vzradoval in spoznal: ta dekle, ta žena, je bila gojenka gospodinjstva šole. S ponosom bo še v starosti ogledovala izdelke svojih pridnih rok in se spominjala lepih dni v Št. Rupertu, pa tudi dobrih nasvetov, ki jih je prejela od sester učiteljic.

Višek vsega pa je bila prireditev. Nad 1000 ljudi je bilo pri dveh predstavah. Pozoren opazovalec ni gledal le na oder, videl je tudi zanimanje, veselje in zadovoljnost, ki je žarela iz oči gledalcev. Tisto, kar najbolj pripomore k uspehu kake prireditve, je: kontakt med nastopajočimi na odru in med gledavci. Prav to v Št. Rupertu vedno najdemo.

Mladost, cvetje in pesem je trozvok, ki je prevladoval, ko se je prvič dvignil zastor. Enotne noše pa različni obrazi tvorijo harmonijo. Ni čudno, če nas je zajela deklisška pesem, katero je dirigiral prof. Silvo Minelič. Veseli smo bili svežega deklisškega pozdrava. Tudi rajanje ob zaključni prireditvi ne moremo pogršati. Za slavnostnega govornika so letos naprosili preč. g. župnika Tomaža Holmarja z Obirskega. Lepe in globoke misli je izpovedal. Dekleta je primerjal z našimi domačimi, dekletimi nagejmi. Dokazal je, da mora tisti, ki hoče živeti polno življenje, graditi na tem, kar je sprejel od svojih prednikov — na tradi-

Nova številka „Information“

Te dni nam je bilo poslano glasilo „Information“, ki ga je izdal „Klub slovenskih študentov na Dunaju“ za mesec april tega leta. V glasilu so objavljeni izvlečki iz govora avstrijskega kanclerja dr. Klause na zasedanju Evropskega sveta 26. januarja 1965, izjava prejšnjega deželnega glavarja Wedeniga v koroškem deželnem zboru 15. decembra 1964 o odnosih večinskega naroda do koroških Slovencev, kratko poročilo o državniškem obisku kanclerja dr. Klause v Jugoslaviji ter razgovorih zunanje ministra dr. Kreiskega s predstavnikoma koroških Slovencev, izvlečki iz vloge obeh osrednjih slovenskih organizacij ministru dr. Kreiskemu; vsebuje pa glasilo tudi obširno, zelo stvarno in politično tehtno analizo o zadnjih deželnozborskih volitvah na Koroškem. Nadalje prinaša sliko o trenutnem stanju dvojezičnega šolstva, kulturnih stikih med Koroško in Slovenijo ter še krajša poročila iz življenja manjšine.

gospodar Urhej Majrič, brat gospoda župnika grabštanjskega. Vsako leto nas je sprejel, zdaj ga ni več. Počiva gori v Št. Urhu.

Od Kunca smo šli navzdol proti cerkvi v Šmihelu. V cerkvi je blagoslov. Pot nas je vodila dalje navzdol proti Reberniku. Dosegli smo najnižjo točko. Tu je bil zopet blagoslov jstvin, nato smo se okrepčali; in zopet naprej, navzgor, k Drčniku. Tu je prišlo mnogo ljudi s košarami. Pripeljali so se, ker vodi moderna cesta mimo Drčnika. Dalje je šlo naprej proti Cegnarju.

Od Cegnarja gre pot zopet navzgor proti Postatniku.

Lani majnika je umrl Boštaj Postatnik. Dopoldne je še delal na njivi, potem pa je pri mizi omahnil in bil takoj mrtev. Dobro pripravljen na smrt. Še isti dan je bil pri misijonu na Djekšah in prejel sv. zakramente. Blagor mu, ki se spočije! Tako rad je prebiral sv. pismo.

Od Postatnika je šla pot zopet navzdol proti Vrniku; od tu pa doli proti Rožancu, kjer se je gospodinja ravno vrnila iz bolnice.

Tukaj pri Rožancu smo naleteli na očeta Pojovca. Pred leti se je v nevihti zatekel pod smreko, pa je udarila strela v smreko in v očeta Pojovca. Hvala Bogu, da ga ni ubila, a popolnoma je zgubil posluh. Zelimu mu še mnogo zdravih let!

Sedaj gre pot zopet navzgor proti Djekšam, k Herku, nato k Potniku. Zopet smo ob cesti. Od Potnika do Djekš smo se peljali. Če je človek že utrujen, mu tudi kratka vožnja dobro dene. Štirinajsti blagoslov v cerkvi na Djekšah. Ura je štiri popoldne.

Pri Kočmarju je blagoslovil velikovski gospod kaplan.

ST. VID V PODJUNI

(Igra „Črna žena“)

Na velikonočni ponedeljek je uprizorilo slovensko prosvetno društvo „Danica“ igro „Črna žena“ po istoimenski povesti, ki je izšla v Mohorjevi družbi.

Torej je bila vsebina nekaterim znana že iz Mohorjevih knjig. Na srečo so uprizorili igro dvakrat, ker bi bila dvorana pri Voglu drugače premajhna.

Predsednik Milan Hobel je imel čast pozdraviti dvakrat rojake od blizu in daleč v nabito polni dvorani. Šentvidčanom moramo priznati, da se jim je igra povsem posrečila, če pomislimo, da je bila igra dolga in zahtevala mnogo od nekaterih igralcev.

Posebno dobro so bile podane vloge Andreja, Stefana in Nigane. Zadnje moramo še prav posebno pohvaliti zaradi različne izgovorjave in dobre mimike. Različna in glasna izgovorjava je namreč pri naših igrah redkost. Tu vidimo, kakšen uspeh morejo igralci imeti, če dobro odpirajo usta, različno izgovarjajo besede in je vihu tega še njihova mimika v redcu. V tem smo videli pri tej igri velik napredek.

Kar pa našim igračem še posebno manjka, je igranje in doživljanje tega, kar se godi na odru, tudi tedaj, če niso ravno na vrsti in poslušajo druge.

Izreči pa moramo zahvalo režiserju in vsem, ki so prispevali k temu, da je igra tako dobro uspela.

One cenjene dopisnike, katerih dopisov v tej številki nismo mogli objaviti, prosimo, da nam oprostite. Vsi bodo prišli na vrsto! Uredništvo

Z I D A J T E Z D R A V O — Z I D A J T E Z O P E K O !

gradnja stanovanj? Z opeko!

BLAZI JANSIC PRIPOVEDUJE:

2. nadaljevanje

„Satanova palača“ v Monte Carlu

Od Villefranche sva se peljala s patrom Jakobom z avtobusom po krasni cesti La Chornihe, ki se vije nad morjem, v lepo mesto Monte Carlo, v katerem je vse polno velikih hotelov in cvetočih vrtov palm. V Monte Carlu sva videla tudi znamenito palačo „Igralnico“. Pater Jakob je menil, da je to „satanova palača“, in res je tako. Nesrečneži, ki pri igri izgubijo celo premoženje, si vzamejo potem življenje ali skočijo z mostu, ki je v bližini igralnice, ali pa si poženejo kroglo v glavo. Ah, ubogi brezverci!

Monte Carlo leži v državi Monaco. Je to majhna kneževina pod francoskim varstvom. Srečna deželica, ker prebivalci ne plačujejo nobenih davkov! Vladar te države je knez Rainer. Deželica Monaco leži v glavnem na visoki skali nad morjem. Od zgoraj sva imela krasen razgled na morje in mesto Monte Carlo. Oglevala sva si tudi škofijsko stolnico Monaca in palačo kneza Rainerja.

Po ogledu vseh znamenitosti v deželici Monaco sva se odpeljala s patrom Jakobom nazaj v Nico. Avtobus je bil nabito poln in midva sva morala celo vožnjo stati. V avtobusu je bila tudi velika družba angleških turistov, ki se je peljala v Nico, da vidi nočni pustni karneval. Vožnja od Monte Carla v Nico je nepopisno lepa. Mračilo se je, ko sva se s patrom Jakobom peljala v Nico skozi lepo razsvetljene kraje, ležeče nad morjem.

Zadnji dan mojega bivanja v mestu Nici — bilo je to 4. marca — bi moral biti velik rožni praznik. Ko sem šel po mestu, sem videl vozove, ki so bili okrašeni z nageljni, mimozami in drugimi cveticami. Bil je zares lep pogled na te vozove, vendar pa je bilo slavlje zaradi močnega deževja odpovedano, tako da sem bil prikrajšan za lepo doživetje.

Popoldne istega dne sem si ogledal tudi letališče v Nici, ki leži ob morju. Letališče ima zelo močan letalski promet, kjer prihajajo in odhajajo letala iz vseh različnih dežel in celin.

Naslednjega dne, v petek zjutraj, sem šel k službi božji v cerkev, ki je bila v bližini mojega bivališča. Dobri pater Jakob mi je postregel še z zajtrkom, nato pa sva jo

Kipar Dušan Džamonja v „Galeriji 61“

Kakor smo že na kratko poročali v velikonočni številki „Našega tednika - Kronike“ razstavlja v „Galeriji 61“ v Celovcu jugoslovanski kipar Dušan Džamonja. Razstavlja svoje plastike, miniature in grafiko.

Dušan Džamonja razstavlja svoja množična dela v Avstriji prvičkrat in je do sedaj pri nas razstavil le dve majhni plastiki, in sicer v graški „Trigon 63“. Umetnostno akademijo je končal v Zagrebu in od leta 1953 se je udeležil že več mednarodnih razstav, tako na primer na beneškem bienalu, Antverpnu in drugje. Njegove stvaritve so razstavljene v Londonu, v Tate-Gallery, v muzeju za moderno umetnost v New Yorku, kakor tudi v zbirki Guggenheimove ustanove.

Izmed razstavljenih stvaritev zavzemajo pač kiparska dela prvo mesto. Za svoje plastike uporablja Džamonja material iz lesa in železa. Njegove plastike kažejo močno umetniško fantazijo, kajti na svojevrsten umetniški način uporablja kipar simbole trpljenja, izražene v podobah. Tako dajo, na primer žebli, ki imajo ovalno obliko, ali pa tvorbe kot trnjeve krome, slutiti na najhujše. In zares se bavi kipar Dušan Džamonja z načrti za spomenike koncentracijskih taborišč.

Pri njegovih plastikah igra tudi barvitost in površinska obdelava važno vlogo. Tem-

mahnila na kolodvor. Odpeljal sem se iz Nice ob 8. uri in 15 minut.

Predobri pater Jakob mi je potožil, koliko letanja ima sem pa tja, za svoje misijonsko delo, da mu je pešačenje že težavno in bi bilo nujno zanj nekako vozilo. Še najbolje bi bil kak avto. Seveda pa si tega sam ne more kupiti, ker ima pač premalo denarnih sredstev. Zato sem si v mislih dejal, da bi bilo lepo, če bi se kje na Koroškem ali pač kje drugje našlo kako dobro srce, ki bi kaj darovalo za patra Jakoba. Pošiljate jih pa lahko na njegov račun Mohorjevi družbi v Celovcu, Klagenfurt, Viktringer Ring 26. Vsakemu bi bil neizmerno hvaležen in bi mu celo poljubil roko, če bi ne bila tako daleč narazen. Pater Jakob živi tako preprosto in skromno, da si včasih sam kuha in pomiva posodo, tako

Uspeh mladih glasbenikov iz Ljubljane

V četrtek, dne 22. aprila, je imel celovski konservatorij v gosteh mlade umetnike iz ljubljanskega Zavoda za glasbeno izobraževanje. Mladi glasbeniki so pokazali na svojem koncertu visoko umetniško raven, ki je pričala o izredni prizadevnosti in zavzetosti pedagogov te šole.

Na koncertu, ki so ga izvajali izključno gojenci tega glasbenega zavoda, so nastopili: pevski zbor in orkester z instrumentalnimi solisti.

Pevski zbor, sestojec iz 24 pevcev, se je predstavil kot prvi in pod vodstvom svojega pevovodje profesorja Janeza Boieta zapel tri motete in tri madrigale slovenskega komponista Jakoba Gallusa - Petelina. Pevski je zapel mladi zbor z veliko intonacijsko čistostjo in interpretacijsko precizno natančno. Izmed zapetih pesmi sta najbolj ugajali maloštevilnemu poslušalstvu močno poznane „Ecce quomodo moritur“ (Glej, kako umira Pravični) in pa „Pater noster“ (Oče naš).

Godalni ansambel, ki je sledil pevskega zboru, je pod vodstvom Cirila Veroneka izvajal z lepim uspehom Händlov „Concerto grosso št. 4 v a-molu“ in D. Škerlovo noviteto „Invenzioni per solo violino e archi“.

ne barve stopajo posebno vidno na dan, rekli bi, da prevladujejo. Zgoraj smo omenili, da uporablja kipar za svoja dela material iz lesa in železa. Ta material pa je z ognjem ožgan.

Njegovi kipi zapuščajo v gledalcu močan vtis, kajti Dušan Džamonja se spretno izmikava vsemu, kar bi spominjalo na prisiljenost.

Malo manj so se posrečile umetniku miniature, majhne, v umetni smoli vdelane kovinaste ploščice z zobki in gumbom podobne vzpetinice. Na drugi strani pa napravi grafika Dušana Džamonje na opazovalca ugoden vtis.

Ob koncu naj še omenim, da je Džamonja izrazil umetniški abstraktni smeri in da ga bo tisti, ki ne pozna razvoja abstraktnih plastike, težko razumel. Vsekakor je razstava Dušana Džamonje zanimiva in samo priporočamo, da si jo ogledate, kajti odprta je samo še do 7. maja.

• Od 12. do 17. julija bo v malem semenišču na Tanzenbergu (Plešivcu na Koroškem) 19. sestanek katoliškega društva avstrijskih učiteljev. Na njem bodo obravnavali temo: „Šola v razvoju socialne strukture.“ Del se bo udeležilo okrog 100 delegatov iz vseh delov Avstrije in številna inozemska zastopstva.

kot kakšna dekla, ker velikokrat nima časa iti v kapucinski samostan.

Iz Nice me je pot popeljala v Ventimiglio. Od tu pa sém se podal z avtobusom v San Remo, kjer sem čakal eno uro na vlak, ki pelje preko Genove v Monterosso. San Remo je že na italijanski meji in ima krasno cvetoče vrtove velikih palm in leži v lepi legi nad morjem. Kakor na francoski strani, so tudi tukaj veliki vrtovi na strmih bregovih, na katerih raste brezštevila cvetočih nageljnov, ki jih Italijani, kakor tudi Francozi izvažajo po celem svetu, pa tudi k nam.

Po enournem razgledu po mestu San Remo, sem se odpeljal z ekspresnim vlakom, ob 12.04 proti Genovi. Bil sem v francoskem vagonu z napisom Cerebre, Lourdes, Toulouse, Marseille-Nice, Genova, Roma. V tem trenutku sem se spomnil na prekrasni Lurd, kjer sem bil lansko leto julija s slovenskimi romarji. Iz San Rema je še nekako 750 kilometrov do Lurda.

(Dalje prihodnjič)

Godalni orkester je igral pod finim vodstvom svojega dirigenta ne samo pravilno, čisto, ampak tudi z občutkom. Dirigentu je uspelo s svojim mladim ansamblom doseči tudi v dinamičnem in interpretacijskem oziru zavidljivo raven.

V Händlovem „Concertu grosso“ sta se posebno odlikovala violinista-solista Bogdan Ulaga in Ferdinand Trenč. Mladi godalci so pod izvrstnim vodstvom svojega dirigenta presenetili posebno s Škerlovo stvaritvijo „Invenzioni per solo violino e archi“. Škerlova noviteta vsebuje štiri miniature impresionističnega izvora z močnimi melodičnimi poudarki, ki pa je prišla do učinkovitega izraza še bolj z lepim violinskim solom mnogo obetajočega mladega umetnika Bogdana Ulage.

V drugem delu koncerta mladih ljubljanskih

Pri nas na Koroškem

BISTRICA

(Slovesni krst v veliki noči)

Pri Černku so dobili hčerko. Veseli so je, da bo pomagala čez nekaj let pri delu obsežne kmetije. Pa tudi domači dušni pastirji so bili veseli male Mateje. Tako smo jo krstili pri velikonočni vigiliji. Tako lepega slovesnega krsta je bila deležna, da bi jo lahko drugi otroci zavidali!

Botra sta bila g. Štefan Močilnik, profesor na slovenski gimnaziji in njegova žena Kristina, ki je mali Matejki obenem teta.

Zelimo, da bi Mateja dobro rastle in delala pozneje svojim staršem mnogo veselja.

DJEKSE

(Koncert na cvetno nedeljo)

„Cigani so tu,“ tako se je predstavil gospod dr. Cigan, ki je prišel oziroma se pripejaj s svojimi pevci. Najprej so zapeli pred novo dvorano pri Kočmarju; družba kakih 40 pevcev. Petje nam je zelo ugajalo in hvaležni smo gospodu pevovodji in njegovim pevcem in pevkom za plemeniti glasovni užitek!

Nastopil je tudi pevski zbor s Kneže in kvartet iz Sel.

Tudi petje teh dveh zborov nam je zelo ugajalo!

Vsem pevcem in pevkom priskrba za hvala!

VEČNA VAS

(Smrtna nesreča)

V ponedeljek, 26. aprila, se je razširila strašna novica po Bistrici. V bistriškem potoku je ležalo truplo, nam vsem poznane-ga Frica Fertčnika, pd. Lušinovega v Večni vesi, starega 26 let.

Delavec, ki je šel zjutraj na delo, je opazil v vodi pri Vrniku kolo. Ker je takoj za-

Hladilnike, pralne stroje, televizorje, električne motorje in vse električne predmete pri domači tvrdki

Johan Lomšek

ŠT. LIPŠ, TIHOJA, p. DOBRILA VES

Plačila tudi na ugodne obroke.

skih umetnikov je godalni ansambel pod taktirko profesorja Vinka Šušteršiča zaigral najprej „Concertino za klavir in godalni orkester“ Lucije Marije Škerjanca. Klavirski solo je odlično interpretirala mlada pianistka Sonja Pahor. Mlada umetnica je igrala to novoromantično z zasanjanimi temami označeno delo z lepo tehniko in nič manj zrelo interpretacijo.

Sledil je Mozartov „Koncert za rog in orkester v Es-duru“ s solistom Janezom Prašnikarjem. Hornist je podal svoj solo tehnično zanesljivo, s polnim, krepkim in zdravim tonom ter dosegel s svojim solom resnično lep uspeh.

Koncert pa je zaključil pomnoženi orkester v popolni zasedbi s simfoničnim scherzom „Bela Krajina“ Marijana Kozine. Učinkovita stvaritev, prepojena z belokranjskimi in ruskimi (posebno Čajkovskega in Musorgskega) motivi. Ansambel je pod taktirko Vinka Šušteršiča zaigral s takim umetniškim elanom in s tako zrelostjo, da je dobil poslušalec vtis, da igra tam na odru orkester samih izkušenih glasbenikov.

Tako je pokazal četrtkov koncert mladih ljubljancov lep uspeh tega zavoda, pri katerem so si pod večjim pedagoškim vodstvom profesorja Vinka Šušteršiča pridobile že cele generacije današnjih instrumentalistov svoje osnovno poznavanje orkestrske igre.

slutil, da se je pripetila nesreča, je takoj raziskal okolico ob potoku. In res, kakih 100 metrov nižje je našel truplo rajnega Frica. Kako je prišlo do te žalostne nesreče, ne vemo. Zdravnik je ugotovil, da se je nesrečnež utopil.

Lušinovo družino je strašno zadela vest o smrti Frica, saj je bil edini fant, ki je bil doma. Fric je bil priden in vsi so ga imeli radi.

Zalujoči Lušinovi družini velja naše iskreno in toplo sožalje.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, 30. aprila, ob 18.30: Götterdämmerung (Somrak Bogov); opera Richarda Wagnerja; 19. predstava za F-abonma in GWG-petek; 13. predstava za GWK-petek, abonma proti doplačilu. — Sobota, 1. maja, ob 19.30: Gostovanje dunajskega gledališča z „Gog in Magog“ (Čudna pota gospoda Henryja); komedija. — Nedelja, 2. maja, ob 15. uri: Götterdämmerung (Somrak bogov); 12. predstava za GWK-nedelja; abonma proti doplačilu. — Sreda, 5. maja, ob 18.30: Götterdämmerung (Somrak bogov); 20. predstava za M-abonma in GWG-sreda; 14. predstava za GWK-sreda; abonma proti doplačilu. — Četrtek, 6. maja, ob 19.30: Draußen vor der Tür (Zunaj pred vrati) premiera; 21. predstava za D-abonma in GWG-četrtek.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonma.

KOMORNI ODER

Nedelja, 2. maja, ob 19.30: Der Gauschreck in Rosennetz s Herbertom Ledererjem. Prosta prodaja vstopnic in abonma. Konec igralne sezone v komornem gledališču.

Po Foersterju:

Dekle kot rožni cvet?

O majhni deklici, vaški siroti, kateri se je dovolj hudo godilo, pripovedujejo, da je pa vendar bila tako vesela in prijazna, da jo je vsa vas rada imela. Kadar je šla počjoč po vasi, so ji prišli naproti otroci in odrasli so stopili med duri in bolnim so odprli okna, da so jo slišali.

Tako je tudi najbolj trpečim in zagrenjenim to ubogo in trpeče dekle prinašalo sonca in blagoslova...

Rožna greda je v marcu vsa pognojena in le nekaj suhih stebel je vsajenih; prav nič lepega in privlačnega. Pa pride poletje in ves vrt se spremeni v prelepo dišeč cvet. — Ali pogledajte vijolico na zeleni rebri. Odkod ta sladki vonj in temna barva?

Strmeti moramo, kako dovršen umetnik v presnavljanju je vsaka rastlina. Je kakor nekaka delavnica, kjer se zemeljske snovi čudovito presnavljajo, ko kar pričarajo iz sive zemlje sladki vonj rožnih cvetov.

Mnogokrat se zgodi, da cvetice daleč nadkrikujejo človeka v umetnosti presnavljanja. Saj je človekova duša poklicana, da presnavlja vsakodnevno življenje — pa četudi je polno razočaranj in bridkosti — in spreminja v radosten cvet in v prijetno dehtenje...

Predvsem so dekleta poklicana, da se odlikujejo v tej umetnosti. Saj jim je Stvarnik dal toliko dušnega bogastva in je njih srce kot naravna delavnica, kjer se naj ustvarja življenje v cvetju...

Koliko deklet se žal premalo zaveda, da je ni rože, ki bi vzcvetela brez notranjega presnavljanja. Vse neprijetnosti in težave vsakdanjega življenja se jim kar berejo z obličja.

In vendar so ravno take neveselosti najboljše snov za pridobivanje plemenitih moči, ki nam morejo iz njih pričarati čudovite lepote in nepresežno srečo. In kakor je cvetlici naloga, da drugim razdaja svojo barvitost in polnost vonjave, tako je tudi plemenit dekliški cvet velik dar božji vsemu okolju; saj tamkaj je vsakdanje življenje kakor praznik, ko je daritveni oltar okrašen z dišečim cvetjem rožnega grma.

Dekle, ki je postala taka umetnica v presnavljanju bolečine v dobroto, žari od polnosti notranjega bogastva; saj je v sebi premagala pozemeljsko. Polna je vedrosti in zlasti ob dnevih najtežje zmage posebno prijazna in dobra.

Je pač velika umetnica v presnavljanju — je res dekliški cvet!

Le malo ljudi je tako stanovitnih, da bi se ne dali zasleptiti lepim obljubam.

Vse je truda polno, vse je zamudno, kar se s pridom dela, kar se bliža popolnosti; le šušmarija je lahka in nagla.

(Fran Levstik)

ZA MLADINO IN PROSVETO

Mladina hoče delati

Ko je človek mlad, si gradi v svojih pogledih na bodočnost večkrat kar cele gradove, ki ga bodo osrečili in mu nudili srečno in urejeno življenje. Morda imenuje kdo to sanjaštvo in neresnost — češ, saj ga bo še življenje izučilo. Drugi pa se morda posmehljivo obregne češ, da so pač še mladi.

Kdor tako misli o današnji mladini, se moti. Ona ni sanjava, zaletava in oddaljena od stvarnosti življenja. Probleme časa verjetno bolj doume kot marsikateri, ki ne more pozabiti lepih, mirnih, solidnih časov. Mladina se predobro zaveda, da je življenje trdo, da je le malo tako „srečnih“, da bi jim bila bodočnost že vnaprej z rožicami postлана. Res je sicer, da so danes dani mladini mnogo boljši pogoji, da se more pripraviti za življenje; socialna zakonodaja, zaščita mladine in boljši življenjski splošni standart so k temu pripomogli. Toda splošna je trditev, da sodobno življenje zahteva mnogo več od mladega

človeka, kot je to bilo pred nekaj desetletji.

Naša mladina se ne straši pred nalogami, ki so ji naložene. Pa naj je to študira-joča mladina ali mladina v praktičnih poklicih. Posebno slovenska mladina se zna povsod uveljaviti s svojo naravno in pridobljeno zmogljivostjo, kar dokazujejo njih učni uspehi in vsestranska ročnost. Saj imamo že kar celo vrsto mladih intelektualcev in priznanih obrtnih mojstrov, za kar so morali že dokazati svojo usposobljenost.

Delo je življenjska naloga človeka. Bog ga je v ta namen obdaril s talenti in ga tako usposobil za svojega sodelavca pri predelavi božje narave v košček paradiza. Zato je mladini, ki se zaveda tega častnega pečata, delo nekaj častnega, lepega in vzvišenega. V delu vidi svojo nalogo in svoje poslanstvo.

Polna mladostne dejavnosti pa je naša mladina zlasti takrat, če ji „stari“ zaupajo in ji predajo odgovorna podjetja. Mnogokrat so to tudi že dokazali...

Iz filmskega sveta

TREZNI KINO-GLEDALCI

Kako bežno je današnje moderno življenje, nam kaže tudi še niti 50 let stara tehnična pridobitev film. V par desetletjih se je do viška izpopolnila in kot neukrotljiva poplava zajela javno življenje civiliziranih narodov. Vse je kazalo, da bo film krojil modernemu človeku pamet in kulturo morda za stoletja. Grozilo je, da bodo filmske predstave zatrle vsako kulturno udejstvovanje širokih plasti naroda in da bo filmska dvorana v vsakem naselju prvo središče življenja.

Pa je prišlo povsem drugače. Samo par desetletij je zadostovalo, da je filmska bolezen premagana. Oboževanje filmske umetnosti je že močno ponehalo in ljudje so postali v odnosu do filma zahtevni, bolj treni in presodni.

PRINCESE V FILMU

Ze odločitev perzijske princeze in ex-kraljice Soraye je zbudila silno pozornost, pri mnogih pa delno razburjenje. Toda njen vtis je ojunčil tudi Iro von Fürstenberg, dvakrat ločeno in mater dveh

otrok. Tudi njo bi naj „prevzel“ v filmsko sodelovanje italijanski režiser Dino de Laurentis za vlogo Barbarelle v nekem moralno manj vrednem filmu o veselih poletih.

BEATLES NA PLOŠČAH

Znana skupina kodrastih Beatles je svoje popevke „ovekovečila“ tudi na ploščah in jim prinašajo kar lepe denarce. Ameriška industrija plošč je zadnja leta prav s posnetki Beatles naredila dobre kupčije. Pred kratkim je svojo vsakoletno nagrado „Grammy“, ki je najvišje odlikovanje te vrste v Ameriki, podelila tej pojoči skupini.

SKRBI ITALIJANSKEGA FILMA

Po drugi vojni se je italijanski film tako hitro izpopolnil, da je postal že kar resna konkurenca ameriškem. Bilo je več slučajev, da so se celo hollywoodski zvezdniki potegovali za sodelovanje v rimskem Cine-citta. Posebno si je italijanski film vzgobjil celo vrsto nadpovprečnih filmskih režiserjev (n. pr. Dino de Laurentis).

Pa se tudi v Italiji čuti vedno močnejša filmska kriza. Tudi tam so že na stotine kinodvoran zaprli, kar občutno zmanjšuje

Otroški
katiček

M A J

Zrastle so, zrastle
trave zelene,
v travi pa vzkliile
rože rumene.

Zlati metulji
v krog so zleteli,
urni so murni
pesem zapeli.

Rajajo v soncu
drobne mušice,
sladko dehtijo
mlade cvetice.

R. Rudan

Tovarne

Tovarne so velika poslopja z visokimi dimniki. V njih izdelujejo najrazličnejše reči. V nekaterih tovarnah delajo iz železa posodo, orodje, žeblice, tračnice, žico. Železo prihaja iz železarn, kjer ga pridobivajo iz železne rude.

Mnogo tovarn izdeluje tekstilno blago za perilo in obleke. Imamo tudi tovarne za obutev, za zdravila, za hranila in pijače, za pohištvo, za cement in opeko, pa še za mnogo drugih reči.

V tovarnah so različni stroji. Stroje žene večinoma elektrika. Pri strojih delajo delavci in delavke. Ponekod ne delajo samo podnevi, temveč tudi ponoči.

Tudi moj ata je delavec in hodi vsak dan v tovarno delat, da zasluži potrebni denar, s katerim nam more mamica pripraviti hrano in obleko.

denarno zmogljivost celotne filmske industrije.

Poleg tega pa so ugotovili, da Italijani niso več zadovoljni s svojimi filmi. Še pred dvema letoma je bil doprinos za domače filme nad eno milijardo lir večji od doprinosu za tuje filme. Lansko leto pa se je izkazalo, da so ameriški filmi v italijanskih kino-dvoranah prinesli nad 10 milijard lir v blagajne, dočim so dobili za vstopnino pri domačih filmih samo nekaj nad 7 milijard. Najboljši denarni uspeh so pomenili veliki filmi: „Cleopatra“, „Zavzetje zapada“ in „55 dni v Peking“.

KRIMINALNI ROMAN

Prevedel:
AVGUST PETRIŠIČ

31. NADALJEVANJE

SKRIVNOST

dr. Fu-Mančuja

„Odititi moramo v avtomobil,“ je zamomljal Smith, „in poskusiti, da ga prehitimo. Uf, moja leva roka je nerabna.“

„Bila bi le zguba časa, če bi jih hoteli prehiteti,“ sem oporekal, „saj nimamo niti pojma, kam se odpeljejo.“

„Imam zelo dobro misel,“ se je obregnil Smith. „Stradwick Hall je manj ko deset milj oddaljen od morja. Le ena uporabna pot je, po kateri je mogoče nezavestnega moža skrivaj prepeljati od tod v London.“

„Ali misliš, da ga je nameraval spraviti od tod v London?“

„Prej ko bi ga vkrcal za Kitajsko, vsaj mislim tako. Njegovo plovilo je najbrž na Temzi.“

„Kak čoln?“

„Najbrž leži ob obrežju kaka pripravljena jahta. Morda ga je Fu-Manču nameraval poslati naravnost na Kitajsko.“

Lord Southery, ki je bil kaj čudna podoba v mojem popotnem plašču, je opt na odvetnika, ki je bil skoraj tako bled ko on sam, stopil iz grobnice na plano.

„Smith, to je tvoja zmaga,“ sem rekel.

Brnenje Fu-Mančujevega avtomobila je bilo že čisto rahlo in se je slednjič izgubilo v nočno tišino.

„Le polovična zmaga,“ je odvrnil. „Ven-

dar imamo še vedno eno sredstvo — napad na hišo. Kdaj prispe vest od Karamanehe?“

Southery je govoril s šibkim glasom. „Gospodje,“ je dejal, „zdi se mi, da sem vstal od mrtvih.“

Bil je najbolj čuden trenutek noči, ko smo začuli še pravkar zakopanega človeka, ki je govoril ob vratih svoje grobnice.

„Da,“ je odgovoril Smith počasi, „in prihranjena vam je bila usoda, ki jo je doživelo Bog ve koliko mož razuma. Rumena družba zdaj pogreša nekega Southeryja, ali zato imam skorajda vzrok misliti, da je bil Fu-Manču pred tremi leti v Nemčiji; tako si skoraj upam trditi, ne da bi obiskal grob vašega veliknega nemškega tekmeča, ki je tedaj nenadoma umrl, da imajo zato nekega von Homberja. In združnje ljudi bodoče Kitajske ve, kako spravi ljudi k delu!“

Aziz

Od rešitve lorda Southeryja me moja povest brez usmiljenja nese k drugim rečem. Strašna tragedija (ali vrsta tragedij), ki je spremljala naskok na tisto hišo, bo v mojem spominu vedno zbudila brezprimerno grozo. Naj vam pripovedujem, kaka se je zgodilo.

S pomočjo Karamanehe smo našli tisto

Fu-Mančujevo bivališče, kjer sem že bil svoj čas s Karamaneho in ki je bilo od zunaj pusto, rumenkasto, a znotraj kraj najčudovitejšega bogastva. Ob času, ki ga je določila naša lepa zaveznica, so nadzornik Weymouth in tropa detektivov popolnoma obkolili hišo; velik policijski motorni čoln je čakal ob pristanišču. Bila je nenavadno temna noč, da si je boljše za naš namen ne bi mogli želeti.

„Ali boste izpolnili obljubo, ki ste mi jo dali?“ je rekla Karamaneh in me pogledala v lice.

Bila je ognjena z velikim ohlapnim plaščem in iz sence njene oglavnice so se ji svetile čudovite oči, podobne zvezdam.

„Kaj želite, da storimo za vas?“ je vprašal Nayland Smith.

„Vi — in dr. Petrie,“ je hitro nadaljevala, „morata iti prva noter in prinesiti ven Aziza. Dokler on ni na varnem — dokler on ni zunan — ne smete napraviti nikakega napada na...“

„Na Fu-Mančuja?“ ji je posegel v besedo Weymouth, ko se je Karamaneh kakor navadno obotavljala izgovoriti strašno ime. „Toda, kako moremo biti prepričani, da ni znotraj za nas nastavljena past?“ Ta mož iz Scotland Yarde ni imel mojega zaupanja v poštenost tega dekleta, za katerega je vedel, da je bila Kitajčeva sužnja.

„Aziz leži v posebni sobi,“ je z vnelo razlagala, da se ji je njen tuji naglas opazil ko navadno. „Samo en Burmanec je v hiši, a ta — ta ne sme vstopiti brez povelja v tisto sobo.“

„A Fu-Manču?“

„Njega se nam ni bati. On bo po desetih

minutah vaš jetnik! Zdaj vam ne utegnem govoriti — morate verjeti!“ Nestrpno je udarila z nogo ob tla.

„Pa dakoit?“ je prhnil Smith.

„Tudi on.“

„Menim, da bi bilo morda bolje, da grem tudi jaz noter,“ je dejal Weymouth počasi.

Karamaneh je polna nečakanosti skomignila z rameni in odklenila vrata visokega zidu, ki je ločil temačno smrdljivo dvorišče od razkošnih soban Fu-Mančuja.

„Ne delajte nikakega šuma,“ je svarila. In Smith in jaz sva šla po hodniku za njo.

Nadzornik Weymouth je dal še poslednja navodila svojemu namestniku in odšel z nami. Vrata smo spet zaprli, čez nekaj korakov pa je Karamaneh odklenila druga. Šli smo skozi malo, neopremljeno sobo in potem po nekem hodniku, ki nas je privedel na balkon. Ta prehod je bil presenetljiv.

Tema in tišina sta bili okoli nas: dehtela, uspavajoča tema in tišina, polna skrivnosti. Zakaj onstran zidov sobane, na katero smo zrl, je neprenehoma zvenel šum dela, ki je potekalo na veliki prometni reki.

Iz močnega, a človeškega hrupa pristaniškega življenja, iz neprijetnih, toda domačih vzdihov, ki vlada povsod, kjer ladje požirajo in bruhajo trgovske zaklade, smo prišli v to s kadili prepojeno tišino, kjer je zasenčena luč slikala nejasne povečave kitajskih okraskov, ki so bili na senčniku, na najbližje stene in pustila večji del sobane v zato tembolj opazni temi. Nič življenja ni bilo v temnolasesm dečku, čez katerega se je sklajjala Karamanehina zavita postava.

P I S A N O B R A N J E

Kako so nastali zvončki

Mrzli severni veter je bril preko zasneženih travnikov in polj. Gola drevesa so ječala in pokala. Cvetlice so spančkale v svojih toplih sobicah. V majhni sobici je spančkala zelo majhna cvetličica in sanjala je o vročih sončnih žarkih in pisanih metuljih. Njene sanje so bile žive, da se je vzbudila. Mislila je, da je že prišel njen čas in bo morala ljudem naznaniti, da je zime konec.

Umila se je in si poiskala oblekico. Bila je nežna, zelena, zvončasta obleka, z bleščečo rosno kapljico na vrhu.

Praznično napravljena se je podala ven. Zunaj je začudeno pogledala okrog sebe. Nebo je bilo zastrto s sivimi, gostimi oblaki. Zemlja je bila odeta z belo dežo. V zraku so rajali beli kosmiči in so polagoma legali na zemljo. O toploti ni bilo sledu. Od severa je bril veter. Našo cvetko je pretresal mraz.

„Hu, hu, hu!“ je drhtela. „Kaj takega še nisem doživela! Gotovo sem prezgodaj vstala! Brž nazaj v sobico, da se ne bom prehladila!“

Obrnila se je in hotela smukniti v sobico pod zemljo. A kje je vhod? Saj bi moral biti tukaj. V strahu je stopicala v snegu okoli in iskala. Zaman. Neslišno so legale snežinke na zemljo in vse pokopale pod seboj. Mrzli veter je pel svojo strašno pesem. Uboga cvetka je vsa premražena stala in se ozirala naokrog. Bala se je, da bo zmrznila. Šla je k nekemu debelemu drevesu in ga vprašala:

„Ali mi morete povedati, kako bi našla pot v svojo sobico?“

Drevo je odprlo svoje velike oči, pogledalo malo cvetličico pri svojih nogah in jezno zagodilo:

„Pusti me pri miru! Ali ne vidiš, da hočem spati. Izgubi se!“

Uboga cvetlica je potočila dve debeli solzi in se hitro oddaljila od hudobnega drevesa. V zasneženem grmu je zagledala škinkavca: „Oh, prosim, pomagajte mi!“ je pokala. „Ne morem najti svojega doma in sedaj bom morala zmrzniti.“

Škinkavec jo je sočutno pogledal in prijazno velel:

„Ubogi otrok! Jaz vam ne morem pomagati, razen, ako hočete imeti nekaj mojega perja, da si napravite gnezdo.“

Cvetlica je šla dalje. Tresla se je od mraza. Obupno je klical, a nihče je ni slišal. Vse cvetlice so ležale v globokem in trdnem spanju.

Sneg je cvetlico polagoma vse bolj pokrival. Nazadnje je samo glavica molela iz

snega. Cvetka se je tresla pod snegom. Glavica je pri vsakem tresljaju zazvonila „cin“!

V tem času je šla skozi gozd dobra vila. Slišala je zvončkanje in šla za glasom, da bi videla, odkod prihaja. Ko je opazila cvetlico, je začudeno obstala.

„Revica,“ je rekla nežno, „kako prideš v tej huđi zimi na zemljo?“

„Ali,“ je trepetaje odgovorila cvetličica, „zmotila sem se.“

Nato je opisala svojo žalostno zgodbo. Vilo je njeno pripovedovanje ganilo. Uka-

zala je vetru, naj utihne. Nato se je nagnila k cvetlici. Iz oči so ji prihajale vroče solze. Njene solze so padale na tla in raztajale sneg. Kmalu je bila vidna rjava plast zemlje. Cvetlica je od hvaležnosti začela glasno zvoniti: „Cin, cin, cin!“ Njen glasek se je slišal daleč naokrog. Slišale so ga tudi njene sestrice pod zemljo. Misile so, da je že pomlad in so hitele iz svojih sobic na zemljo. Obkrožile so sestrico in kmalu se je slišalo veselo zvonjenje. Rastline so prisluhale. Celo stara drevesa so stresla veje. Dobra vila je nežno božala cvetličice in rekla:

„Imenujte se za vse čase zvončki in oznanjajte pomlad.“

Tako je ostalo do današnjih dni.

OTON ŽUPANČIČ:

Iz knjige

„Mlada pota“

Tiho, brez besed
hodim s to skrivnostjo
med ljudmi;
in nikdó ne ve, odkod,
in nikdó ne ve, zakaj
sije moji duši maj...

Morda veš le ti,
morda vem le jaz,
morda ti ne veš,
morda jaz ne vem,
kaj opolnoči,
ko od tebe grem,
rôke stezam v mrak
hrepenenja poln
neutešnega,
nerazrešnega.
In zakaj takrat
vsakega objel,
rekel bi mu brat.
In zakaj takrat
zvezde zagoré
nizko nad menoj,
kot velike, sladke rože
nad menoj...

Draga, kaj je noč?
Kaj je noč in smrt?
Jaz je ne poznam!
Draga, kaj je greh?
Kaj je greh in kes?
Jaz ga ne poznam!
Jaz poznam le to skrivnost,
in ljubezen svojo v duši,
in vse lepo božje stvarstvo
naokrog
in velike, sladke rože
nad seboj...

Mama je že odprla vrata in čez prag je vstopil Peter, z nemarno hojo in pogledom kdo ve kje. Aleksandra se ne more ustaviti: zaleti se vanj in oba se prevrneta na tla.

Zdaj je treba oba tolažiti, ali medtem ko se da Peter brž potolažiti s sladkarijami, Aleksandra ne more prenehati z jokom. Ali tako boli buška na čelu? Saj bo kmalu prešla. „Boli, zelo boli buška,“ se zdi, da govori njen obupni jok. „Tako ni še nikoli bolela nobena buška in ta bolečina ne bo nikoli prešla.“

Ali sama ve, da buške na čelu niti ne čuti več. Njena bolečina je dosti globlja in neozdravljiva.

J. P.

ALEKSANDRA

Aleksandra je sama doma z mamo, Peter je odšel z babico na sestaneke dečkov. Tam je treba biti tiho in govorijo resne stvari. Bolje je ostati doma in se igrati z lutkami.

Aleksandra dobro ve, da je mama v kuhinji ali nekje v hiši, a je ne sliši. Mama je tako čudna, vedno misli na neznane stvari. Gleda z očmi Aleksandro, a je skoraj ne vidi; sliši jo, če kdaj govori sama s seboj, in je, kot bi je ne slišala. Pusti pa, da vzame brisače in prte, da se preobleče v kraljično ali beračico, ali samo na koncu jo kakšenkrat ozmerja, da ji napravlja nered. Razen tega se vedno oblači v črno in tolikokrat se ji pozna sled solzá na obrazu. Aleksandri pa tako ugajajo lepe obleke in pravkar se je spomnila, da se ima igrati kraljično. Silno resno se priklanja lutki, ki nemarno poveša razbito glavo, in ji govori z narejenim, osladkanim glasom.

„Zal mi je, dragi princ, da se ne morem poročiti z vami.“

Nato spremeni glas v moškega, posnemajoč Petra, ko recitira pesmi.

„Zakaj se ne morete poročiti z menoj? Jaz imam toliko gradov in deveti deželi.“

Nenadoma „kraljična“ menja argument. „Ali vam ugaja moja obleka? Napravila sem jo iz najdražje svile, ker sem hotela biti najlepša med vsemi.“

Pa se naveliča vsega.

„Ti nisi noben princ,“ ga razjarjena brce na tla. „Ti si samo lutka, neumna lutka. Ti nimaš lepe uniforme in lepih našivov na rokavih kot moj oče in še nikoli nisi bil na ladji, ki je gorela.“

„Čemu si tako nemirna, Aleksandra? Kdo ti je povedal te stvari?“ sprašuje mama, ki je pritekla iz kuhinje, preplašena in iznenadena.

je bilo malo motno rumene tekočine. O sestavi te tekočine mi ni bilo nič znanega. Čeprav sem imel stekleničko že nekaj dni, si nisem drznil uporabiti niti malega delca dragocene vsebine za znanstveno raziskavo. Te motno rumene kapljice so pomenile življenje za dečka Azzia, pomenile uspeh za poslanstvo Naylanda Smitha in pomenile pogin okrutnega Kitajca.

Dvignil sem odejo. Deček je bil ves oblečen in je ležal z rokami, prekrižanimi čez prsi. Zapazil sem znamenja prejšnjih vbrizgov, ko sem napolnil vbrizgalko in potem storil, kakor sem upal, poslednji tak poskus na njem. Dal bi pol svojega premoženja, če bi zvedel pravo sestavo sredstva, ki je zdaj plalo skozi žile Aziza — ter polagoma pobarvalo osivelo obličje z olivnim odtinkom življenja, ki se je, kakor mi je zdravniško znanje izdajalo, spet mrtvecu povračalo.

Toda to ni bil namen mojega obiska. Prišel sem, da odnesem iz hiše Fu-Mančuja živo verigo, ki je vezala Karamaneho na njega. Čim bo Aziz zdrav in svoboden, se bodo doktorjeve sponke, ki vežejo suznjo, pretrgale.

Moja očarljiva družica je pokleknila, krčevito stisnila roke in z očmi požirala obličje dečka, ki je doživljalo tako čudežno spremembo. Tisti nenadni vonj, ki jo je vedno spremljal, se je dal komaj zaznati. Karamaneh je hitro dihala.

„Ničesar se vam ni bati,“ sem zašepetal; „glejte, vrača se mu življenje. Čez nekoliko trenutkov bo z njim vse dobro.“

Viseča svetilka s pestro pobarvanim senčnikom je nad nami lahno nihala, kar je najbrž povzročil kak pih, ki je zavel sko-

zi sobano. Dečkove težke veke so začele trepetati in Karamaneh se je živčno oklenila moje roke in me tako držala, ko je gledala, kdaj se bodo dolge trepalnice odprle. Tišina na tem mestu je bila že kar nadnaravna, da je že kar pritiskala na nas.

Nadzornik Wemouth je z začudenim licem pogledal preko moje rame.

„Kje je dr. Fu-Manču?“ sem zašepetal, ko se je Nayland Smith pojavil zraven mene. „Ne morem razumeti tišine v hiši...“

„Poglejte okrog,“ je odgovorila Karamaneh, ne da bi odvrnila pogled z obličja Aziza.

Ozrl sem se po zasenčenih stenah. Velike steklene omare, police in vdolbine v zidu so bile tam; toda kjer sem nekoč z balkona zgoraj videl cevi in retorte, posode z neznanimi bitji, knjige z neznano vedo in priprave, ki jih uporabljala študent tajnih ved in moč znanosti, vse police, omare, vdolbine — vse je bilo prazno. Nikakega sledu ni bilo o rumeno vezanih knjigah, za katere bi učenjak dal vse premoženje. Nikjer ni bilo svilenih blazin in miz; vse je zginito.

Sobana je bila prazna in gola. Ali je Fu-Manču pobegnili? Tišina okoli nas je dobila drug pomen. Dakoiti in sorodni služabniki smrti — so tudi morali pobegniti.

„Dopustili ste, da nam je ušel!“ sem dejal takoj. „Obljubili ste, da nam pomagate, da ga ujamemo — da nam pošljete obvestilo — pa ste odlašali, dokler...“

„Ne,“ je dejala, „ne,“ in se me spet oklenila. „Ali se ne prebujata prepočasi? Ali ste gotovi, da se niste zmotili?“

Vse njene misli so bile pri dečku in njena

„Končno stojim v hiši doktorja Fu-Mančuja!“ je zašepetal Smith. Vkljub dekletovemu zagotovilu smo se zavedali, da je bližina zločinskega Kitajca nasičena z nevarnostjo. Stali nismo v levjem brlogu, marveč na kačjem ležišču. Od tistega časa dalje, ko je Nayland Smith pripotoval iz Burme, da je zasledoval to prednjo stražo rumene nevarnosti, sem v svojih sanjah ponoči ali podnevi le redkokdaj pogrešal lice Fu-Mančuja. Milijoni ljudi, za katere smo bili na delu, so tačas počivali — mi pa smo se zavedali krute nevarnosti, ki jo je povzročal pravcati polip, ki se je zasedal v Anglijo — polip, čigar glava je bil dr. Fu-Manču, čigar tipalnice so bili dakoti, davitelji in hitro učinkujoča in skrivnostna sredstva, ki so v temi spravljala ljudi brez sledov s sveta.

„Karamaneh!“ sem rahlo zaklical.

Zavita postava pod svetilko se je obrnila, da je mila svetloba padala na temno, ljubko obličje suznje. Ona, ki je bila voljno orodje v rokah Fu-Mančuja, je zdaj postala sredstvo, s katerim naj bi se ga človeška družba osvobodila. Svareče je vzdignila prst in mi pomignila, naj grem bliže.

Noge so se mi pogrezale v bogati preprogi, ko sem prišel iz mraka v svetlobni krog, kjer je Karamaneh stala zraven mene in zrla na dečka. Bil je mrtev, kolikor je zapadna veda mogla soditi, toda pošastno znanje kitajskega doktorja ga je ohranilo živnega v tistem smrti sličnem stanju.

„Bodite hitri,“ je dejala, „bodite hitri! Obudite ga! Mene je strah.“

Iz škatle, ki sem jo imel s seboj, sem vzel iglasto vbrizgalko in stekleničko, v kateri

skrb me je ganila. Spet sem pregledal Aziza, ki je bil najbolj čuden bolnik v vsej moji poklicni dobi.

Ko sem mu štel naraščajoče udarce žile, je odprl svoje temne oči — ki so bile podobne očem Karamanehe — in v temnem objemu dekletovih rok se je usedel in začudeno strmel naokoli.

Karamaneh je pritisnila lice k njegovemu in mu šepetala ljubeče besede v mehki arabščini, ki jo je bila po narodnosti prva izdala Nayland Smithu. Dal sem ji steklenico, ki sem jo bil napolnil z vinom.

„Moja objuba je izpolnjena!“ sem dejal. „Vi ste svobodni! Zdaj pa nad Fu-Mančuja! Toda prej spustimo policijo v hišo, zakaj nekaj grozotnega je v tej tišini.“

„Ne,“ je odvrnila. „Najprej spravite mojega brata ven in na varno. Ali ga hočete vi nesti?“

Dvignila je obličje k nadzorniku Wemouthu, na katerem sta bili zapisani groza in začudenje. Čvrsti detektiv je oprezno kakor kakka ženska dvignil dečka, šel z njim skozi senco stopnic navzgor, kjer ga je zakril mrak. Smithove oči so mrzlično žarele. Obmil se je h Karamanehi.

„Ali se ne igrate z nami?“ je rekel osorno. „Storili smo svoj del, zdaj morate storiti vi svojega.“

„Ne govorite tako glasno,“ je prosilo deklet. „On je blizu nas in, oh Bog, jaz se ga tako bojim!“

„Kje je?“ je nadaljeval prijatelj.

Karamanehine oči so bile zdaj od strahu kar osteklenele.

(Dalje prihodnjič)

Severni Vietnam pojačil napad

Pomembna izjava ameriškega obrambnega ministra McNamare

Ameriški obrambni minister je na neki tiskovni konferenci v torek izjavil, da je komunistični napad proti Južnemu Vietnamu zavzel že tak obseg, da je treba misliti na pojačitev in razširitev letalskih napadov na Severni Vietnam.

Vendar pa je iz izjav ameriškega obrambnega ministra jasno razvideti, da Amerika sedaj še ne namerava na vietnamskem bojnem žarišču uporabiti jedrsko orožje, kar pa v gotovem slučaju tudi to ne bi bilo izključeno.

Po McNamarovi izjavi se je v zadnjem času pritihotapilo okoli 39.000 Severno-vietnamcev v Južni Vietnam, da bi se borili ramo ob ramo z južnovietnamskimi gverilci. Tako je Severni Vietnam spravil preko meje na jug redne vojne enote po 400 do 500 vojakov, kajti prostovoljcev v Severnem Vietnamu, ki so bili pripravljene za boj na jugu dežele, je zmanjkalo. Zato so voditelji v Hanoi začeli pošiljati redne vojne enote. Izgube Vietkong-gverilcev štejejo po cenitvi ameriškega obrambnega ministra McNamare gotovo 89.000 mrtvih.

Dalje je naglasil obrambni minister, da niso letalski napadi med civilnim prebivalstvom terjali praktično nobenih žrtev, kajti ameriško bombardiranje se je omejilo

predvsem na vojaške cilje, ki pa so bili precej oddaljeni od človeških bivališč.

Sovjetske protiletalske rakete, kakor mu je znano, pa v Severnem Vietnamu še niso pripravljene za poseg v vojno. To pa bo kmalu, je izjavil ameriški obrambni minister McNamara. V tem slučaju bi Združene države podvzele potrebne mere.

Američani pa medtem nadaljujejo brez odmora z letalskimi napadi proti Severnemu Vietnamu. Ti bombni napadi so naperjeni izključno proti cestam in vodnim potem. V Južnem Vietnamu samem pa so ameriški letalci bombardirali planinski predel, v katerem so Američani zaznali močno zbiranje Vietkong-gverilcev.

Izkušnje s krmljenjem

V krajih, kjer ne raste po vseh travniških enaka krma, je priporočljivo — kolikor je to mogoče — spraviti seno iz različnih travnikov vsako posebej. To je potrebno zato, da se seno iz različnih travnikov pred polaganjem živini lahko zmeša, lahko pa poklada tudi posamič in to izmenoma.

Jaz, na primer, položim prvi obrok pri krmljenju sena z enega, navadno s slabšega travnika. Za drugi obrok dam boljše seno ali pa seno iz začasnega (posejanega) travnika. Potem napojim. Po napajanju pa položim seno iz tretjega, navadno kakega bolj gozdnatega travnika.

S tem, da se krma meša, živina raje žre in se ni treba bati kostolomnice. (Znan mi je primer, ko je neki posestnik pokladal

Na obzorju pa se kažejo prvi znaki, ki govorijo o možnosti pogajanj o vietnamskem sporu. V noči od nedelje na ponedeljek je podal ameriški zunanji minister Dean Rusk važno izjavo, po kateri bi bile Združene države Amerike pripravljene udeležiti se morebitne konference o kamboškem vprašanju. Z ozirom na to dejstvo pa je v ponedeljek Velika Britanija na sovjetski predlog — Sovjetska zveza je že pred nekaj časa predlagala, da bi sklicali konferenco — pozitivno odgovorila. Velika Britanija in Sovjetska zveza sta namreč skupni predsednici konference za Indokino od leta 1954. Če bi prišlo do take konference, bi bilo govora bolj o Vietnamu, kakor pa o kamboškem problemu.

Sedaj se je izvedelo, da je kamboški voditelj princ Sihanuk izjavil, da ne želi, da bi se take konference udeležile Združene države Amerike in Južni Vietnam.

telici seno samo z enega in to slabšega travnika, da mu je telica zavoljo tega poginila.) Ravno tako je dobro menjavati pri svežem krmljenju. Pri takem krmljenju mlada živina dobro uspeva. Pri meni dobi mlada živina po 6 do 8 cm prirasta na prsni obseg v enem mesecu, ali približno tri četrt kilograma dnevno. Pri posamezni živali pa je dnevni prirast tudi 1 kg dnevno, o čemer sem se pred leti s tehtanjem prepričal.

Posebna previdnost pri krmljenju je potrebna ob prehodu iz suhega na sveže krmljenje in obratno. Na novo krmo moramo preiti polagoma, kar se zgodi v 14 dneh.

Kmet

SEJEM SIMODOLSKEGA GOVEDA V LEOBNU

Alpska živinorejska zveza simodolskega goveda za Stajersko in Koroško bo imela svoj sejem 12. maja 1965, v gorenji hali v Leobnu na Stajerskem.

Prignali bodo: 60 bikov in 160 močno nosnih krav.

V torek, 11. maja bo ob 13. uri izbira in ocenjevanje goveda. V sredo, 12. maja, ob 9.30 pa bo otvoritev sejma.

Vse živali so izhlevov, ki so priznane prosti tuberkuloze in bruceloze (Bangove bolezni) in so zavarovane od hleva do hleva.

Velika ponudba na sejmu bo nudila bogato priložnost izbire za nakup dobre in lepe plemenske živine.

Pojasnila daje Alpska živinorejska zveza simodolskega goveda za Stajersko in Koroško, Judenburg, telef. 121 in Celovec, telefon 48-11.

BILCOVS

Slovensko prosvetno društvo Bilka priredi v Bilčovsu v nedeljo, dne 9. maja 1965, ob pol 3. uri popoldne

MATERINSKI DAN

v dvorani pri Miklavžu v Bilčovsu.

Na sporedu so: Deklamacije, petje in igra „Čudodelna paličica.“ Spored izvajajo otroci.

Vsi, ki so vam drage naše mamice, pridite v obilnem številu. Čisti dobiček te prireditve je namenjen za popravo naše farne cerkve.

Vabi odbor

Deževniki - naši pomočniki

Neki bralec našega lista ima v svojem vrtu vse polno deževnikov. Zlasti tedaj, ko prekopa zemljo, jih je toliko, da kar mrgoli. Sedaj sprašuje, ali so ti deževniki škodljivi rastlinam in ljudem, in če so, kako jih naj prežene.

Ob tem sem se takoj spomnil besed znanega profesorja z univerze, kako je nam, študentom, razlagal, da so deževniki naj-

večji dobrotniki človeštva. Čeprav se to čudno sliši, je vendar res. Deževniki najprej prebavljajo ostanke rastlin in s tem spješujejo njihov razkroj. Gnoj in vsi rastlinski ostanki se morajo v zemlji najprej razkrojiti, razpasti ali kot temu rečemo strokovno — mineralizirati. Šele potem jih rastline lahko sprejmejo kot hrano.

Drugo važno delo opravljajo deževniki s tem, da rijejo sem in tja po zemlji in jo s tem rahljajo. Stara modrost je, da rastline (zlasti vrtno) lepo rastejo le v rahli zemlji. Torej je deževnikovo delo tudi v tem zelo koristno.

Povsem zmotno je mnenje, da deževniki „grizejo“ in prebavljajo tudi žive rastline. Prebavljajo samo mrtve ostanke rastlin in bodite kar zadovoljni, ko jih v vašem vrtu toliko vidite.

SEJEM RUMENEGA GOVEDA V ŠT. VIDU OB GLINI

Plemenska živinorejska zveza rumenega goveda za Koroško in Stajersko bo imela svoj sejem v četrtek, dne 6. maja 1965, v Št. Vidu ob Glini.

Prignali bodo 70 do 80 bikov najboljše kvalitete. Vsi biki so potomci znanih frankenštajnskih bikov.

Vse živali so iz hlevov, ki so priznane prosti tuberkuloze in bruceloze (Bangove bolezni).

Izbira in ocenjevanje goveda bo že 5. maja, in sicer ob 13. uri, medtem ko bo sejem odprt ob 6. maja, ob 10. uri.

Pojasnila daje „Plemenska zveza rumenega goveda za Koroško“, Celovec, Museumgasse 5, telefon 04222-4811 in za Stajersko, Bruck a. d. Mur, Wiener Str. 37, 03862-51442.

Dva skladišna delavca

Išče veleobrat v Celovcu.

Dopise pod značko „Dauerstellung 5128“ pošljite na: Anzeigendienst Döpke, Klagenfurt, Burggasse 15.

Scheibel

Damska moda

v veliki izbiri!

Klagenfurt-Celovec, Kramergasse 11

ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER

Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

Mali oglas

Iščem oskrbnico malega posestva (1 ha njiv, 1 kova, 2 prašiča). — Nudim stanovanje, prehrano, plačo v gotovini. Nastop takoj, ev. otrok nikaka ovira. Ponudbe pod „Sredi Roža“ na upravo lista.

PRELAT JOZEF SIMENC — UMRL

V Ljubljani je umrl dne 19. aprila na velikonočni ponedeljek, mil. g. prelat, stolni dekan in arhidiakon mesta Ljubljane Jozef Simenc, ki ga je papež Pavel VI. odlikoval z najvišjim cerkvenim dostojanstvom apostolskega protonotarja.

ZVIŠANJE OTROŠKIH DOKLAD

Zvezno finančno ministrstvo opozarja vse delodajalce in urade (mesta), ki izplačujejo otroške doklade, da bodo te s 1. majem, za vsakega otroka, zvišane za 5.— šilingov. Nove postavke o dokladah so razvidne iz vzorca, ki ga bodo finančni uradi poslali delodajalcem.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

PONEDELJEK, 3. 5.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — „Hajcanje v Selah pod Košuto“ — „Florijana pojejo v Št. Vidu v Podjuni“. (Narodpisna reportaža dr. Pavla Zablatnika). — 16 minut za športnike. — 18.00 Za naše male poslušalce. — TOREK, 4. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Dr. Metod Turnšek: Ljudski koledar. — SREDA, 5. 5.: 14.15 Poročila, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 6. 5.: 14.15 Poročila, objave. — Čej so tiste stezice... Glasbena oddaja. — Erik Prunč: Odrsko gledalo. — PETEK, 7. 5.: 14.15 Poročila, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh. Domače vesti. Našim mamicam... — SOBOTA, 8. 5.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca... Voščila. — NEDELJA, 9. 5.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljam o in voščimo.

MALI OGLAS

Gospodinska pomočnica, pridna in zanesljiva, dobi službo ob zelo dobrih pogojih pri katoliški zdravnikovi družini na Dunaju — za stalno ali tudi samo od časa do časa. Ponudbe pošljite na upravo lista pod „Zanesljiva“.

Veliko izbiro lepih, cenениh pomladanskih in poletnih blagov dobite pri

L. Maurer

KLAGENFURT — CELOVEC
Alter platz 35

Družba sv. Mohorja

sprejme za svojo trgovino s knjigami, pisarniškimimi potrebščinami in nabožnimi predmeti mlajšo

IZUČENO PRODAJALKO

z znanjem slovenskega in nemškega jezika.

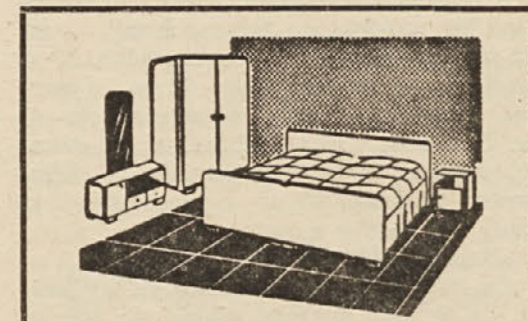
Plača po dogovoru. Ponudbe sprejema Mohorjeva pisarna v Celovcu.

DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU

sprejme za snaženje tiskarniških in pisarniških prostorov

POSRAVLJALKO

Plača po dogovoru. Javiti se je treba v družbini pisarni v Celovcu.

Vse Joka izdelke in opreme tudi za tujske sobe

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA
Bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves-Eberndorf tel. 04236-281

Oglašuj v našem listu!

AEG

Kühlschränke

Höchster Kühlkomfort
125 - 280 l Inhalt
Magnetsdichtung
Ganzstahlgehäuse
Breitraum-Frosterfach
OVE-geprüft

JETZT
MIT
KALTESCHLEUSE

Naš tednik-
Kronika

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. Telefon uprave in oglasnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. — Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— ffr., za Belgijo 250.— bfr., za Švicijo 20.— šfr., za Anglijo 2.— f. šterl., za U. S. A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Radiše, p. Zrelec. — Tiskarska Družba sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.